

XXXI. évfolyam
3. szám

www.ativizig.hu

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

VÍZPART

2023. szeptember

**Töltésmagasítás
a KEHOP-6.4.1-22-2023-00004
- Árvízi biztonság növelése az ATIVIZIG
területén projektben**

13

2023. évi
Mura menti
védekezés

14

Mintavevő
Munkacsoportok
Országos
Mérőgyakorlata
az Ativizignél

26

Bemutakozik
az Árvízvédelmi és
Folyógazdálkodási
Osztály

- 3 Vezetői köszöntő
- 4 Árvízvédelmi töltések mentett oldali előterében elhelyezkedő szorítógátas ellennyomó medencék üzemeltetésének sajátosságai az Alsó-Tisza-vidéken
- 10 2023. évi Körös Kupa
- 11 Szegedi Vízügyi SE részvétele kispályás focibajnokságban
- 11 Kaland-tábor a Hódmezővásárhely-Lúdvári szivattyútelepen
- 12 A Vízügyi Történeti Emlékhely hírei
- 13 2023. évi Mura menti védekezés
- 14 Mintavevő Munkacsoportok Országos Mérőgyakorlata az Ativizignél
- 16 ATIVIZIG projektek
- 18 „Mentsük meg a SZIN-t az árvíztől!”
- 18 Duna Nap Visegrádon
- 19 Generációk találkozása
- 20 A Csongrádi Szakasz mérnökség hírei
- 21 A Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség hírei
- 22 A Szegedi Szakasz mérnökség hírei
- 23 Hidrológiai összefoglaló
- 26 Bemutakozik az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály
- 28 Közös érdekű árvízvédelmi és belvízvédelmi létesítmények felülvizsgálata Románia területén
- 29 Határainkon innen és túl...
- 30 Személyzeti és munkaügyi hírek
- 30 Kitüntetések
- 31 Tanulunk
- 31 Kedves Olvasó!
- 32 Játék
- 32 Jogszabályfigyelő

Vezetői köszöntő

Kedves Olvasó! Igazgatóságunk Vízpart című újsága jelenlegi számának Vezetői köszöntőjét ez alkalommal az én tisztségem megírni. A felkérés kicsit váratlanul ért, emiatt sokat gondolkodtam, hogy miről is írjak. Aztán amikor leültem és elkezdtem az írást, kikristályosodott mindaz, amiről írni szeretnék.

Köszönteni szeretném az elmúlt 70 évet, azt a 70 évet, ami a vízügyi igazgatóság megalakulása óta eltelt, és aminek részben - közvetve vagy közvetlen módon - én is részese lehettem, illetve azon személyeket, akikben láthattam, látom a szakma iránti feltétel nélküli szeretetet.

A vízügyes munkavállalók sok esetben generációkon átívelő szakma mellett tették le voksukat. A vízügy életében az elmúlt 70 év rengeteg, a szakmai kihívásoktól, az eredményektől, a szervezeti felépítésben történt változásoktól, belharcoltolt volt hangos. A sok viszonyosság mellett több szép, akár grandiózusnak is mondható eredmény született, ami az ágazatban dolgozók által tanúsított szakmájuk iránti mély elhivatottságnak, szeretetnek és alázatnak köszönhető.

Ez az én esetemben is elmondható, hiszen igaz, hogy az Igazgatóságon aktív éveim 2006-ban kezdődtek – ami nem 70 évet jelent –, de 2000 előtt már a Szegedi Szakasz mérnökségen pár hónapig közfoglalkoztatottként dolgoztam. A vízügyes kötődésem azonban mégis több évtizedre vezethető vissza, hiszen édesapám első és egyetlen munkahelye a Szegedi Vízügyi Igazgatóság volt. Gyermekként sokszor jártam az Irinyi János utcai – „Fehérház” – irodaház folyosóin, helyiségeiben, több óra hosszát is eltöltve ott. Ha az Igazgatóságon vízkárelhárítási védekezési tevékenység zajlott, az osztaggal édesapámnak mennie kellett. Gyermekként láttam, ahogyan összekészíti a szükséges dolgokat (ruha, csizma, bakancs stb.). Mindezt csodálattal néztem végig, hiszen már akkor tudtam, hogy egy fontos ügy érdekében megy, hetekre hátrahagyva a családot, több szegedi vízügyes kollégával együtt. Később, amikor már idősebb lettem a csodálat továbbra is megmaradt bennem. Példaként hatott rám édesapám szakmai elhivatottsága, amit meggyőződésem, hogy a szakma iránti szeretet táplált, és ez a mai napig megmaradt. Az élet,

bár nem egyből, de engem is a vízügyhöz sodort, 2006. január elsején beléptem a szervezetbe, így most már több mint 17 éve mondhatom, hogy vízügyes vagyok én is.

Jelenleg is sok olyan munkavállaló van, akinek családja vízügyes múlttal rendelkezik, apáról fiúra szállva a mesterség szeretete, illetve jelenleg is több család esetében az egyes családtagok az Igazgatóság keretein belül vállalnak munkát. Ez az ágazatban lassan hagyománnyá vált.

Az eltelt évek során átéltem és átélem nap, mint nap a vízügyi szolgálat iránti szeretetet, amit még mindig látok több kollégában is – sajnos egyre kevesebben, de ez az írás nem erről szól. A mai napig szeretek itt dolgozni, amit elsősorban apukámnak köszönhetek, de mindezt megerősítették azok a kollégák, barátok, akikben ugyanúgy megvolt, megvan az a szakma iránti tisztelet, ami csak tovább erősítette bennem ezt az érzést, és a szakma iránti elhivatottságot.

Összefoglalva, egy nagy múlttal és rengeteg kihívással megküzdő, de mai napig helytálló szervezet részesei vagyunk, melynek működéséhez, fennmaradásához nagyban hozzájárult azon vízügyes kollégák szakmai hozzáállása, akik már sajnos nincsenek köztünk, vagy már jól megérdemelt nyugdíjas éveiket töltik, illetve szerencsebb esetben most is a vízügyi ágazatot erősítik.

Mindezen embereket ezúton is köszöntöm, és remélem, egyre többen fognak így érezni és hozzájárulni ahhoz, hogy még sok 70 évet fennmaradjon a vízügyi ágazat.

MIKLÓS László

**osztályvezető,
Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály**

2006 óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja, szervezi, irányítja és ellenőrzi a Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály tevékenységét
- kezdeményezi – a szakmai anyag előkészítésével és rendelkezésre bocsátásával – a munka-, és tűzvédelmet érintő szabályzatok és igazgatói utasítások kiadását, gondoskodik azok végrehajtásának megszervezéséről

Árvízvédelmi töltések mentett oldali előterében elhelyezkedő szorítógátas ellennyomó medencék üzemeltetésének sajátosságai az Alsó-Tisza-vidéken

A **Vízpart** újság 2020. évi 3. számában hasonló címmel megjelent tanulmány folytatásaként ebben az évben kidolgozásra került az ellennyomó medencékben tartandó vízoszlop magasság meghatározásának menete. A könnyebb érthetőség kedvéért a tanulmányt egészben közöljük.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén 334 km elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal található, amelyek többsége (305 km) földtöltés. Az árvédelmi töltésekkel párhuzamo-

Ellennyomó medence a Tisza jobb partján (2006) (1. kép)

san, azoktól mintegy 20-50 m-re jelentős hosszokon szorítógát épült, mellette levezető csatornával. Ennek célja a töltés közelében tartani az átfakadt vizet, hogy a víz ne terjedjen szét, ellennyomást gyakoroljon, ezzel akadályozva káros árvízi jelenségek kialakulását. Sajnos a vízborítás ugyanakkor hátrányt jelenve áztathat is, csökkentve ezzel az altalaj és a fővédvonal teherbíró képességét. Jelen tanulmány jellegű dokumentum elkészítésével azt a célt tűztük ki, hogy az ATIVIZIG kezelésében lévő szorítógátas ellennyomó medencével rendelkező fővédvonal szakaszok árvízvédekezés idején mutatott „viselkedését”, a feljegyzett árvízi jelenségeket, illetve a fellelhető talajmechanikai adatokat összevetve levonjuk a medencék üzemeltetésével kapcsolatos következtetéseket. Nem titkolt cél továbbá, hogy a többségében tapasztalati úton üzemeltetett ellennyomó medencék kezelésével,

az árhullámok levonulásának idején alkalmazott vízszintek tartásával kapcsolatban javaslatokat fogalmazzunk meg.

1. FELMÉRÉS

Az ATIVIZIG Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztálya a fent megfogalmazott célok elérésének előkészítése érdekében felmérte az Igazgatóság működési területén található földtöltések mentettoldali előterében található szorítógátakat és ellennyomó medencéket.

Szorítógát: Vízáteresztő árvízvédelmi töltés mentett oldalán, azzal párhuzamosan 20-50 m távolságban épített, abba keresztgátakkal be-kötő 0,5-1,5 m magas földgát. Tartósan magas vízállás idején a szorítógát a mögötte felfakadó vizet felfogja, szétterülését megakadályozza, ezzel a mentett oldali fedőrétegre ható felhajtó erőt is ellensúlyozza; a buzgárképződés veszélyét csökkenti.

Ellennyomó medence: árvízvédekezés esetén az árvízvédelmi töltés mentett oldali részsülába és az attól 20-50 m távolságra épített, 0,5-1,5 m magas szorítógát közötti – keresztgátakkal tagolt – medence jellegű terület. Az ellennyomó medence vízoszlopa ellensúlyozza az altalajon keresztül átszivárgó víz felfelé ható nyomását. (Hasonló elnevezéssel bír a buzgár köré, annak elfogására épített védmű is.)

A felmérést a védelmi szakaszok bejárása során elvégzett nyilvántartás ellenőrzésével, felülvizsgálatával, ill. helyreigazításával végeztük el, ugyanis az árvízvédelmi tervek írott hossz-szelvényei tartalmazzák a szorítógátak kezdő- és végszelvényeit.

Minden árvízvédelmi szakasz vonatkozásában táblázatot készítettünk. Töltéseink mentén 78 km-t meghaladó hosszban nyújtanak lehetőséget a szorítógátak a vizek visszatartására, ellennyomás kifejtésére. Az eredményeket összefoglaló táblázatba foglaltuk. (1. táblázat)

Miután nyilvántartásunkat pontosítottuk, előkerestünk minden olyan adatot, amely védvonalaink geotechnikai, talajmechanikai adottságaival kapcsolatban rendelkezésünkre áll. Ez az „adathalászat” kezdetben nem sok eredménnyel

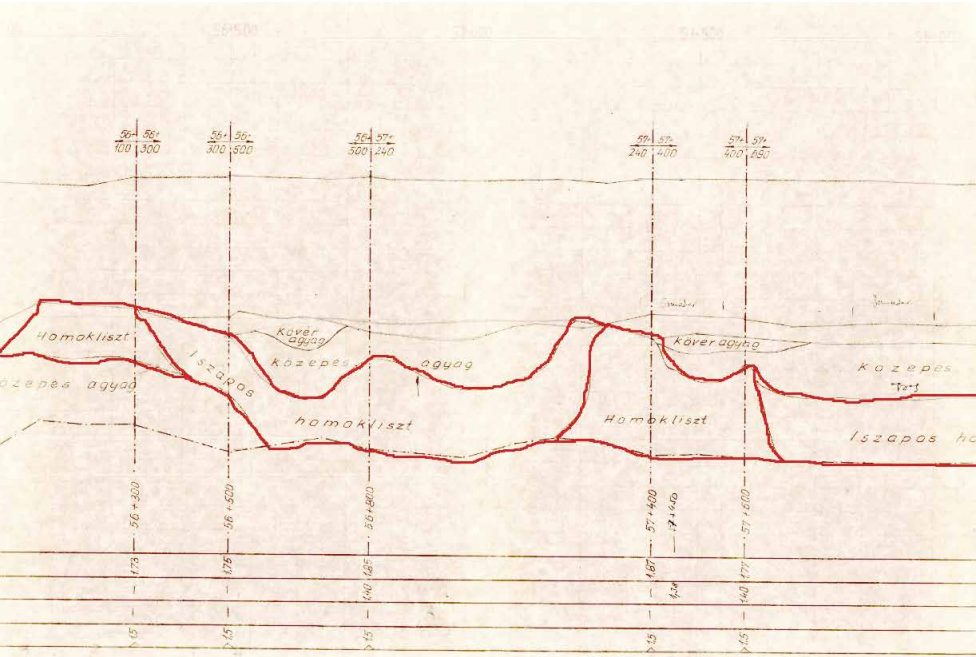
ÁRVÍZVÉDELMI SZAKASZ	FOLYÓ	JOBBPART/BALPART (JP/BP)	HOSSZ (M)
11.01.	Tisza	jp	13 606
11.02.	Tisza	jp	16 820
11.03.	Tisza	jp	22 036
11.04.	Maros	jp	750
11.04.	Tisza	bp	12 733
11.05.	Tisza	bp	8 457
11.06.	Tisza	bp	2 290
11.07.	Maros	jp	-
11.08.	Hármas-Körös	bp	1 392
Szorítógátak összesen:			78 084

Szorítógátas töltésszakaszok (1. táblázat)

kecsegtetett, de beleásva magunkat a meglévő dokumentumokba kiderült, hogy nem csak az árvízvédelmi tervek adatait tudjuk felhasználni.

2. FELHASZNÁLT TALAJMECHANIKAI ADATOK

Árvízvédelmi szakaszainkon az altalaj rétegződésére rendelkezésünkre álló első adatokat a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet (VITUKI) 1959-ben készített tanulmánya tartalmazza. Ezen feltárás során átlagosan 1 km-es sűrűséggel végeztek feltáró fúrásokat az LKV szintjéig a töltéslábaknál a hullámtéri és a mentett oldalon egyaránt. A felvételek alapján az LKV szintje alá 5-6 m-re mélyített részletező fúrások készültek, amelyek sűrűsége átlagosan 6-7 km volt. A feltárás során készített geohidrológiai hossz-szelvényt egészítik ki az 1970-es árvíz után a védszakaszok egyes szelvényeiben elvégzett talajmechanikai feltárások. A talajrétegződést ábrázoló 2. sz. képen jól ki-vehető a vízáteresztő, buzgárosodásra hajlamos rétegződés, mely a Tisza jobb parti töltés mentett és vízdoldali lábainál készült fúrások adata-

Talajmechanikai hossz-szelvény (2. kép)

inak felhasználásával került megszerkesztésre az adott kilométer szelvények között. Színessel (pirossal) kiemeltük a vízvezető rétegeket, amelyek helyenként a felszínre is kiékelődnek.

Az ATIVIZIG árvízvédelmi szakaszain a VITUKI 1987-1992. közötti időszakban geoelektromos talajmechanikai feltárást készített, amit helyenként hagyományos fúrásokkal egészített ki, pontosított. Az eredmények alapján minden védelmi szakaszunk vonatkozásában kiszámításra került a töltések altalajának és mentettoldali részsülájának állékonysági biztonsági mutatója a mértékadónak ítélt kereszt-szelvényekben. Ezen eredmények felhasználásával töltésállékonyság növelési tervek készültek. Az állékonyság hiányos, erősítendő töltésszakaszok alsó- és felső határainak meghatározásánál figyelembe lettek véve az észlelt árvízi jelenségek előfordulási helyei, illetve fajtái, a terepviszonyok valamint az ösmeder keresztvezések helyei is.

2013. évben az Árvízi Kockázatkezelés (ÁKK) keretében nyílt újra lehetőségünk talajmechanikai adatok beszerzésére. Ez alkalommal az árvízvédelmi szakaszok védelemvezetői által meghatározott, kritikusnak ítélt helyeken készültek feltárások.

Utoljára, de nem utolsó sorban sorra vettük a töltésfejlesztésekkel kapcsolatos beruházási munkák tervdokumentációit, amelyekben számos alkalommal akadtunk jelen munka során hasznosítható geotechnikai adatokra.

3. A HIDRAULIKUS TALAJTÖRÉS KOCKÁZATÁRÓL ÉS AZ ALKALMAZANDÓ VÉDEKEZÉSI MÓDOKRÓL ÁLTALÁBAN

A buzgár kialakulásának oka a töltéstest két oldalán lévő vízszintkülönbség hatására létrejött víznyomás. Az árvízi oldal nyomása a mentett oldalra hatással van, annak talajvizét is emeli – a közlekedő edények elve szerint – amennyiben a gát nem megfelelően akadályozza a vízmozgást, illetve a rágcválók, férgek által okozott kisebb-nagyobb járatok utat biztosítanak a víznek. A buzgár alulról felfelé irányuló szivárgásból alakul ki, és magával viszi a vízvezető réteg finom szemcséjű anyagát. Gyakori probléma a vízáteresztő altalajra épült árvízvédelmi töltés, az ország határain belül és azokon kívül is.

A legalább 3,0 m vastagságot meghaladó, megfelelő fedőréteg esetében általában az altalaj tö-

- résével nem kell számolni. Az altalajtörés alapvetően 3 esetben következhet be:
- ▶ vízzáró fedőréteg nélküli vízáteresztő altalaj;
 - ▶ vízáteresztő altalajon fekvő vékony vízzáró fedőréteg, illetve félig áteresztő fedőréteg;
 - ▶ vízzáró fedőréteg alatt fekvő szikes altalaj esetén.

A három esetet külön kell választani egymástól, hiszen az alkalmazandó védekezési módok is jelentősen eltérnek (Litausztki, Zorkóczy 1974).

3.1 Talajtörés elleni védelem vízzáró fedőréteg nélküli vízáteresztő altalaj esetén

Vízáteresztő altalajon épült töltés alatt az áramlás az árvíz hatására az altalajban is gyorsan kialakul. A vízszint emelkedésével a talajban, az áramlási nyomás és felhajtóerő hatására – különösen finom szemcsés talajban – először a felszínközeli szemcsék, majd a mind mélyebben fekvő rétegek szemcséi lebegő állapotba kerülhetnek. A talaj teljesen fellazul, mely fellazulás a töltés alá is behatolhat. Az így teherbírást veszített talaj a töltés súlyát nem bírja el, az összeomlik.

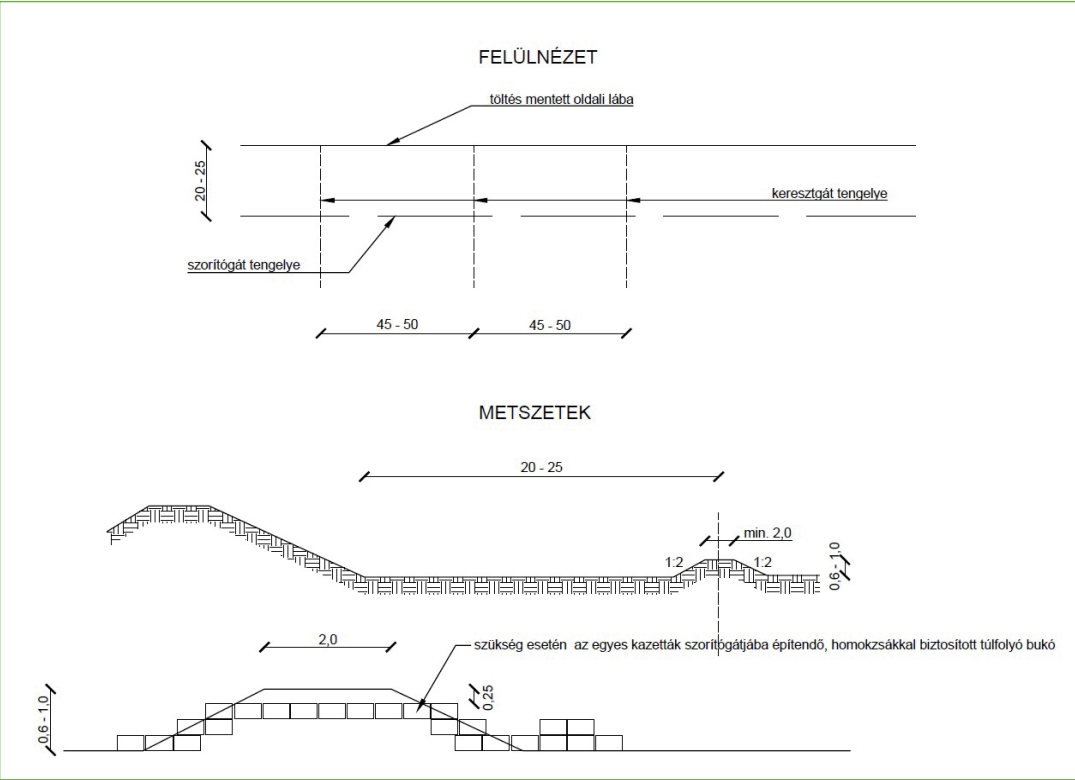
A talajtörés elleni védekezés alapszabályai ebben az esetben a következők:

- ▶ védekezni csak a mentett oldalon lehet;
- ▶ vagy a szivárgási hossz növelésével;
- ▶ vagy a mentett oldali áramlási nyomás csökkentésével.

Ennek megfelelően két védekezési mód ajánlható:

- ▶ Amennyiben rendelkezésre áll megfelelő vízáteresztő anyag (pl. folyami kavics), úgy a felázott talaj paplanozása lehetséges oly módon, hogy a leterhelő kavicsréteg súlya nagyobb legyen, mint a felhajtóerő. Általánosságban elmondható, hogy legalább 30 m széles, 0,5 – 0,8 m vastagságú töltéssel párhuzamos leterhelésű terítés elegendő lehet. Fontos megjegyezni azt, hogy a paplannak elég szélesnek kell lennie annak érdekében, hogy a káros jelenségeket a töltés közvetlen közelében megakadályozzuk, és szükség esetén a védekezés további kiterjesztését lehetővé tegyük.

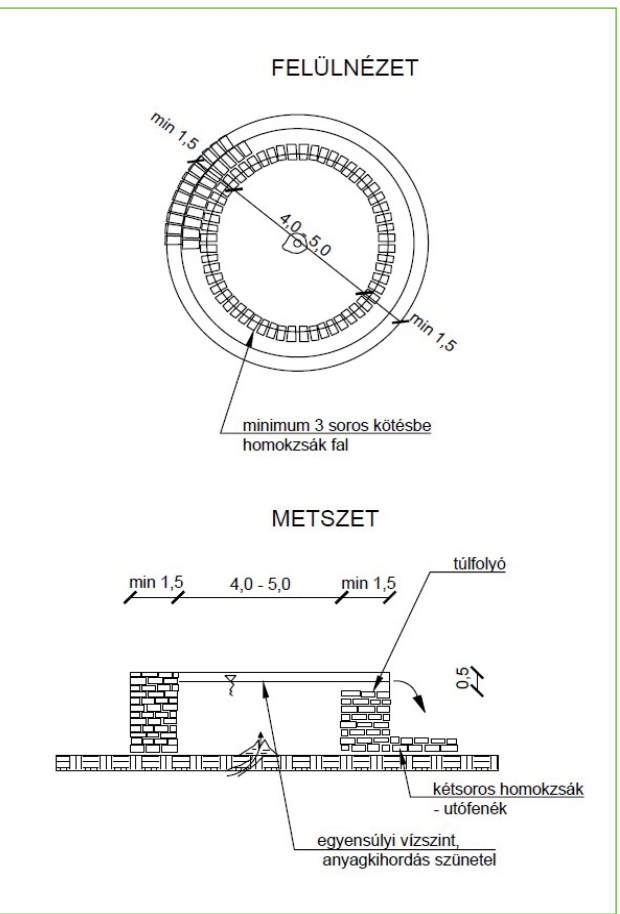
- ▶ Abban az esetben, ha nem áll rendelkezésre a paplanozás kialakítására elegendő idő – vagy megfelelő anyag –, akkor 0,6–1,0 m magas, vízzáró anyagból épített szorítógátak kialakítására van szükség. Ennél a védekezési módnál kb. 50 m hosszú, 20–25 m széles kazettákat célszerű kialakítani a fellazult altalajú töltés mentén, így a talajtörés veszélye leküzdhető a víz ellennyomó hatását kihasználva. Fontos, hogy az egyes kazetták túlfolyását homokzsákokból épített bukókkal biztosítsuk, így megakadályozva a meghágás következtében létrejövő hátrarágódást, tönkremenetelt (3. kép). A túlfolyón elvezetett vizet a töltéssel párhuzamos csatornában szükséges elvezetni.

Szorítógát építése (3. kép)

3.2 Talajtörés elleni védelem vízáteresztő altalajon fekvő vékony vízzáró vagy félig vízáteresztő fedőréteg esetén

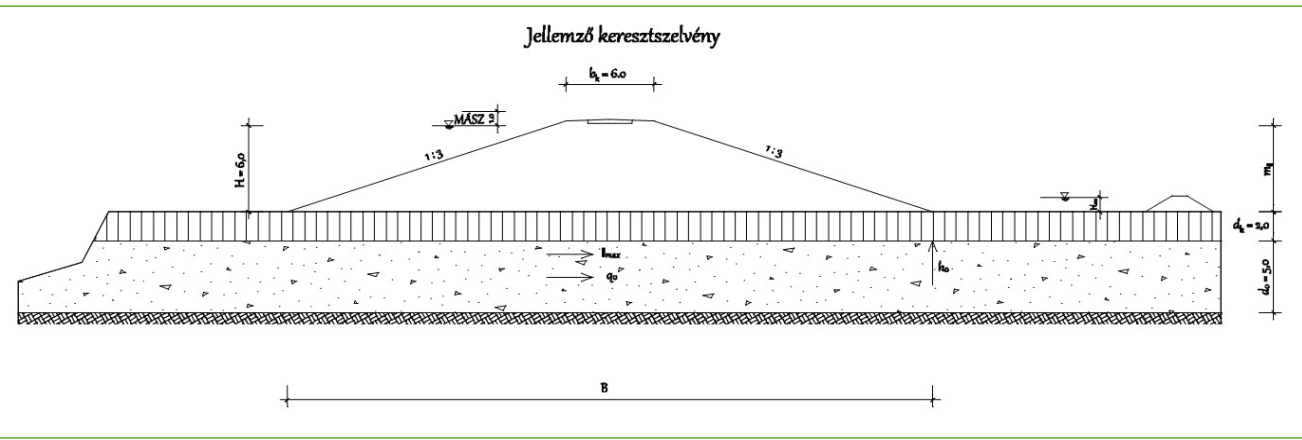
A buzgár kialakulására jellemző, hogy a vízáteresztő altalajon átáramló víz hatására nyomás alá kerülő talajvíz a vékony vízzáró fedőréteget felemelni vagy áttörni, illetve a félig vízáteresztő fedőréteg járatain a felszínre lépni igyekszik. Ha a felszínre törés kialakul az áramlási vonalak koncentrációja következtében, intenzív áramlás indul meg, mely a vízáteresztő altalaj finom szemcséit kimossa, üregeket, „csöveket” alakít ki a talajban. A vízmozgás felgyorsul és megindul a belső erózió, amely végül is az üregek beszakadásához és a töltés összeomlásához vezethet. Különösen veszélyes tulajdonsága a buzgáros talajtörésnek, hogy a járatok teljes kifejlődése sok esetben nem egyetlen árhullám során alakul ki.

Buzgárak elfogása (4. kép)

A buzgáros talajtörés elleni védekezés alapszabályai a következők:

- ▶ a buzgárveszélyes területeket a védelmi készütség elrendelésétől kezdve állandó megfigyelés alatt kell tartani;
- ▶ a védelmi munkákat a fedőréteg felemelkedése vagy az intenzív anyagszállítás megindulásakor azonnal meg kell kezdeni;
- ▶ a buzgár kifolyónyílását vízzáró módon eltömni tilos;
- ▶ a buzgárak elfogásánál a védelmi munkákat akkora területre kell kiterjeszteni, mely lehetővé teszi az elhárított buzgárak közvetlen közelében újabbak kialakulását.

Árvízvédelmi töltés geometriai és hidraulikai jellemzői (6. kép)

A védekezési módok a következők lehetnek:

- ▶ Amennyiben vékony vízzáró fedőréteg van, úgy előzetesen megépített terhelő paplan kialakítása jelentősen csökkenti az árvízvédelmi kockázatot.
- ▶ Szorítógátak rendelkezésre állása esetén megfelelő szintű ellennyomás, ellennyomó medence kialakítása ajánlott.
- ▶ Félig vízáteresztő fedőréteg esetén a talajtörés elleni védekezés az egyedi buzgárak homokzsákos körülzárásával történhet (4. kép).

3.3 Talajtörés elleni védelem vízzáró fedőréteg alatt fekvő szikes altalaj esetén

Szikes altalajon épült töltés alatt, illetve a mentettoldali előtérben a vízszint emelkedésével a nyomás alá kerülő víz felfelé törekedve áthalad a homokos szikes rétegen és megreked a vízzáró réteg alatt. Ennek következtében a szikes réteg átázik és megfolyósodik, 5-15 nap alatt tejfölszerű kolloid oldattá alakul. A fellazulás a töltés alá is behatolhat, így a teherbírást veszített talaj a töltés súlyát nem bírja el és összeomlik.

Az altalaj folyósodás okozta talajtörés elleni védekezés alapszabályai a következők:

- ▶ a szikes altalajon épült töltésszakaszokat a védekezés ideje alatt állandóan figyelni kell;
- ▶ amennyiben a felpúposodás jelei mutatkoznak, a púpok felszúrásával (5. kép) a víz kivezetésé-

Felpúposodás felszúrását követő vízfeltörés a Körtvélyesi őrzárásban (2006) (5. kép)

ről, valamint a feltörő víznek a töltés közeléből történő elvezetéséről és ezzel egyidejűleg a fel-lazult terület leterheléséről gondoskodni kell;

► ha a fellazulás dagadókúp formájában nagyobb területen jelentkezik, a fedőréteg felszúrása ti-los. Ebben az esetben a töltésrézsről induló leterheléssel kell az elfolyósodott anyagot a fedőréteg alól kinyomni.

4. AZ ELLENNYOMÓ MEDENCÉKBEN TARTANDÓ VÍZOSZLOP MAGASSÁGA

Az 1970-es és 80-as években az Országos Víz-ügyi Hivatal megbízásából számos az árvízvé-delem elméleti és gyakorlati aspektusait ösz-szefoglaló kötet jelent meg, amelyek tartalma jórészt ma is hatékonyan alkalmazható. Ezen ki-adványok között szerepel Galli László 1976-ban megjelent, „Az árvízvédelem földműveinek állé-konysági vizsgálata” című könyve, amely konk-rét számpéldát tartalmaz az ellennyomó meden-cében tartandó vízoszlop magasságát illetően.

Az alábbiakban röviden vázoljuk egy átlagos Al-só-Tiszai töltésszelvényre vonatkoztatva a fedő-réteg állékonyság-számításának, ill. ezzel ösze-függésben az ellennyomó medencében tartandó vízoszlop magasság kalkulációjának menetét.

Adott egy 6,0 m relatív magasságú, 6,0 m széles koronájú, 1:3-as szimmetrikus rézsűhajlású töl-tés, amely 4,0 m vastag vízvezető fölé települt 1,0 m vastag középkötött fedőre épült.

ALAPADATOK

H = 6 m Vízoszlop magassága
b_k = 6 m Korona szélesség
ρ = 3 Rézsűhajlás
B = 42 m Töltés talpszélessége
d₀ = 4 m Vízvezető réteg vastagsága
k₀ = 20 m/nap Vízvezető réteg szivárgási tényezője
λ₀ = 3 Rétegzettségi mutató
i₀ = 0,85 Törési alapgradiens kötött rétegben
d_k = 1 m Közepesen kötött fedőréteg vastagsága (k = 10-8 m/s)

Vízvezető réteg vízvezető képessége (V₀)
V₀ = d₀ * k₀ = 80 m²/nap
Vízvezető réteg szivárgási ellenállása (E₀)
E₀ = d₀ / k₀ * λ₀ = 0,6 nap

A szivárgások két alapvető paramétere az átszi-várgó víz mennyisége (q₀) és a mentettoldali töltéslábnál fedőréteg alsó felületén érvényesülő felhajtóerő (h₀).

Ezek a vízvezető képességből, a víz és mentettoldali mérőhosszakból (B_v és B_m) valamint a töltés talpszélességéből (B) számít-hatók:

$B_v = (V_0 * (E_v + 0,2E_0))^{1/2}$ $B_m = (V_0 * (E_m + 0,2E_0))^{1/2}$,
ahol E_v=5 és E_m=2,3 a fedőréteg vastagságától és talajminőségétől függően táblázatból adódik.

B_v = 20,2 m B_m = 13,9 m

Így a számításnál figyelembe veendő szivárgási hossz:

B₀ = B_v + B + B_m = 76,2 m

q₀ = V₀ / B₀ * H = 6,30 m²/nap

h₀ = B_m / B₀ * H = 1,10 m

Az altalaj állékonysága (n_A) a teherbíró képesség (I_t) és a terhelés (I_{max}) hányadosa:

A teherbíró képesség a törési alapgradiens érté-ke kötött fedőrétegben, amely I_t = i₀ = 0,85, így n_A = I_t / I_{max} = i₀ / (h₀ / dk) = 0,78

Az n = 1,5-ös biztonsághoz szükséges mentettoldali ellennyomó medencében tartandó vízoszlop magasság (H_m) meghatározása:

A biztonság növelésének szükséges %-a
Δn = (1,5 - n_A) / n_A * 100 = 93,5%
H_m = h₀ * Δn / (100 + Δn) = **0,53 cm**

1,0 m vastag fedőréteg esetén az ellennyomó medencében tehát 53 cm vízoszlopot ajánlott tartanunk.

Az excel táblázat adottságait kihasználva köny-nyen változtathatjuk a fedőréteg vastagságát, ügyelve a víz- és mentettoldali szivárgási ellen-állások megfelelő megválasztására. A számítás eredményei szerint 2,0 m vastag fedő esetén 20 cm ajánlott vízoszlop magasság adódik, míg – egybehangzóan a 3. fejezet elején a Litauszki-Zorkóczy szerzőpáros tollából származó idézet-tel – a 3,0 m, ill. annál vastagabb fedőréteg már nem igényel vízvizszattartást.

5. EREDMÉNYEK

Az 1. pontban ismertetett felmérés eredmé-nyeit tartalmazó táblázatot kiegészítettük a 2. pontban leírt talajmechanikai adatokkal. Az új oszlopok beszúrásával történő kiegészítést a 3. pontban részletezett alapesetek és szabályok figyelembevételével hajtottuk végre. Megvizs-gáltuk, hogy a szorítógátas szakaszok altalajai milyen összetételt, ill. rétegrendet mutatnak. Minden szorítógátas szakaszon vizsgáltuk a víz-záró fedőréteg jelenlétét, illetve annak vastag-ságát. A vízzáró fedőréteg vastagságánál inter-vallum határként kezeltük a 3 m-t, hiszen – a vonatkozó szakirodalom és a gyakorlati tapasztalatok szerint – ilyen vastagságú vízzáró fedő jelenléte esetén az altalajtörés veszélye elha-nyagolható.

Minden árvízvédelmi szakaszhoz elkészült tehát a példaként reprezentált táblázathoz hasonló adatállomány. (2. táblázat)

A szorítógátas ellennyomó medencék árvízvé-dekezés idején történő üzemeltetése a min-denkori szakaszvédelemvezetés felelőssége. A

Védszakasz	Folyó	bp/jp	Szelvényszám		Vízzáró fedőréteg > 3m		Vízzáró fedőréteg < 3m		Vízzáró fedőréteg nélküli	
			tkm-től	tkm-ig	tkm-től	tkm-ig	tkm-től	tkm-ig	tkm-től	tkm-ig
11.02.	Tisza	jp	32+552	33+228	32+552	33+228	-	-	-	-
11.02.	Tisza	jp	33+464	34+714	33+464 34+600	34+400 34+714	34+400	34+600	-	-
11.02.	Tisza	jp	36+869	38+052	36+869	38+052	-	-	-	-
11.02.	Tisza	jp	38+589	39+942	38+589 39+050 39+800	38+950 39+600 39+942	38+950 39+600	39+050 39+800		
11.02.	Tisza	jp	40+127	43+644	40+127	43+644	-	-	-	-
11.02.	Tisza	jp	44+123	48+414	44+650 47+900	45+500 48+414	44+123 45+500	44+650 47+900	-	-
11.02.	Tisza	jp	51+064	52+228	51+064 52+100	51+210 52+228	51+650	52+100	51+210	51+650
11.02.	Tisza	jp	56+478	59+864	58+450 59+500	59+050 59+864	56+478 57+400 59+050	57+225 58+450 59+500	57+225	57+400

Szorítógátas töltésszakaszok talajmechanikai adottságai (2. táblázat)

medencék szakszerűtlen üzemeltetése (pl. kel-lően vastag vízzáró fedőréteg mellett a men-tett oldali ellennyomó medencében alkalmazott vízvizszattartás) káros árvízi jelenségek meg-jelenését okozhatja. Jelen munka eredmény-táblázatait, mint az aktualizált védelmi tervek külön mellékletét juttatjuk el a 8 árvízvédelmi szakasz védelemvezetői és helyettesei számá-ra. A szakaszvédelemvezetők feladata, hogy az eredményeket és javaslatokat véleményezzék, esetlegesen a szükségesnek ítélt esetekben to-vábbi talajmechanikai feltárást javasoljanak.

Az árvízvédekezések során az ellennyomó medencék üzemeltetésével kapcsolatban al-kalmazandó beavatkozások hatékonyságának növelése és egyben az árvízvédelmi kockázat csökkentése, ill. megfelelő kezelése érdeké-ben, fentiek figyelembevételével minden árvíz-védelmi szakasz vonatkozásában kidolgozzuk a szorítógátas ellennyomó medencék üzemel-tetési szabályzatait. A bemutatott 2. számú táblázat csakúgy, mint a többi árvízvédelmi szakasz hasonló táblázata az ellennyomó me-dencék üzemeltetési szabályzatának alapját képezi. Az ilyenformán rendelkezésre álló ada-tok és az árvízvédekezési tapasztalatok adnak iránymutatást az egyes szorítógátas szakaszon a mentett oldali előtérben elhelyezkedő szorí-tógátas ellennyomó medencék üzemeltetésé-vel, azokban a vízszinttartás szükségességével kapcsolatban. Az előírások megfogalmazásánál a mértékadó árhullámokhoz köthető árvízvé-dekezések alkalmával feljegyzett árvízi jelen-ségek előfordulása nagyobb hangsúlyt kap, különös tekintettel azokra a területekre, ahol nem áll rendelkezésre feltárásból származó geotechnikai adat.

Általánosságban megállapítható, hogy megfelelő vastagságú vízzáró kötött fe-dőréteg jelenléte esetén a vizek szabályo-zott elvezetése, vízzáró fedőréteg nélkü-li altalaj, ill. buzgárveszélyes rétegsorral jellemezhető mentettoldali töltésselőtér jelenlétében pedig vízvizszattartás és víz-szintszabályozás alkalmazandó.

Tekintettel a feltárásból származó talajmecha-nikai adatok korlátozott rendelkezésre állására szorgalmazni szükséges azon kutatásokat és adatbeszerzéssel járó beruházásokat, ame-lyek az elsőrendű árvízvédelmi vonalak alkotó anyagának megismerésére irányulnak. A sok esetben igen heterogén összetételű védvona-lak ellenére tapasztalatunk szerint ugyanis az egyes árvízi jelenségek kialakulása jól illeszke-dik, szoros összefüggést mutat a töltések ta-lajmechanikai paramétereivel. Az árvízvédeke-zéseket irányító mérnökök a kellő információk birtokában nagyobb hatékonysággal végezhetik munkájukat.

Összeállította:
Borza Tibor

BORZA Tibor

műszaki igazgató-helyettes,
Titkárság

2000 óta az ATIVIZIG munkatársa

- irányítja, koordinálja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó osztályok, egységek munkáját
- irányítja az Igazgatóság vízgazdálkodási szakágazati működését
- védekezés idején központi védelemvezető-helyettes

2023. évi Körös Kupa

A Körös Kupán tradicionálisan a Tisza-völgyi igazgatóságok közül a gyulai, debreceni, szolnoki és a szegedi igazgatóságok Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályai vettek részt – egy szűk évtized kivételével – 1986 óta. A legutóbbi, 2019-es Körös Kupán Dr. Kozák Péter igazgató úr vállalta, hogy a következő sporttalálkozót az ATIVIZIG szervezi meg, melyre a covid járvány miatt 2023. szeptember 8-ig kellett várni.

A lebonyolításban tovább vittük a korábbi újítást, azaz hogy egy női játékosnak mindig a pályán kellett tartózkodni, illetve hogy az árvízves focicsapatot az igazgatóságoknál dolgozó „idegenlégiósokkal” lehetett megerősíteni.

Igazgatóságunk a Körös Kupát közel 70 fő részvételével az Algyői Fehér Ignác Általános Iskolában rendezte meg, mely utólag bebizonyosodott, hogy kiváló helyszínül szolgált.

A résztvevő négy igazgatóság focicsapata körmerkőzéses lebonyolításban küzdött meg a győztesnek járó kupáért. A meccsek sorrendje sorsolás útján az igazgatóságok jelenlévő vezetői által került meghatározásra. Igazgatóságunk első meccsét Debrecen csapatával játszotta, akiket egy szoros első félidő után végül 4:1-re felülmúltunk. A következő meccsünk ígérkezett a legnehezebbnek, mivel a címvédő gyulaiakkal játszottunk. Az első félidőben azonban a taktikai előnyünket kihasználva meglepetésre 7:1-es győzelmet arattunk. A többi eredmény kedvező alakulása miatt az utolsó, szolnoki csapat elleni meccs számunkra már tét nélküli volt, azonban a szolnoki kollégáknak sok múltott rajta. Természetesen ezt a meccset is meg szerettük volna nyerni, de 2:1-re kikaptunk.

A hazai pályát kihasználva a Körös Kupát az ATIVIZIG nyerte meg, a KÖTIVIZIG, KÖVIZIG és TIVIZIG csapatát megelőzve. A szegedi csapat lőtte a legtöbb gólt (12), melyeket Sági Rajmund (4), Bányai Máté (3), Sári Csaba (3), Kurucz Gábor (1), Bures Péter (1) szereztek, míg Báthory Imrének köszönhetően a szegedi csapat kapta a legkevesebb gólt. A legnehezebb feladata Kéri Brigitta kolléganőnknek volt, miután a csapat egyetlen női tagjaként végig a pályán volt és csak kevésen múltott, hogy nem szerzett gólt.

A győztes csapat tagja volt még Frank Szabolcs, Vidumánszki Tamás és Maráz Gábor.

Az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályunk további tagjai Dobi Henriett, Fegyveres Imre, Ismail Ahmad és Kohn Sándor a nagyon hasznos

és nélkülözhetetlen háttérmunkát biztosították, azaz a mérkőzések jegyzőkönyveit vezették és az emlékül szolgáló fotókat készítették. A mérkőzések alatt a szabályok betartását a Csongrád-Csanád Vármegyei Labdarúgó Szövetség által kiköszövetített játékvezető, Weszely Tamás felügyelte.

A Körös Kupa sporteseményeit követően a díjátadásra és a baráti beszélgetésre az Irinyi utcai épületünkben került sor. A díjátadók Dr. Kozák Péter, Borza Tibor és Frank Szabolcs voltak. A gólkirálynői címet a gyulai Békefalvi Georgina, míg a gólkirályi címet holtversenyben Sági Rajmund és a szolnoki Dubrovskij László nyerte el.

Az eredményhirdetés a négy csapat díjazásával zajlott. Az oklevelek és ajándécsomagok átadását követően az elvesztett energiák pótlása marhapörkölttel történt meg, melyet Martonosi Csaba és Bús János kollégák párjaikkal közösen fantasztikus ízvilággal készítettek el. A baráti beszélgetést egy idő után felváltotta – a háttérzene felhangosításával – egy kisebb táncos mulatság, mely még a kevésbé fáradt kolléganőket, kollégákat is próbára tette.

Végül, de nem utolsó sorban köszönet Kovács Szilvia, Kádár Gréta, Török Hajnalka, Bures Péter és a Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály munkatársainak a Körös Kupa sikeres megszervezésében és lebonyolításában végzett munkájukért.

A győztesnek járó kupát tehát az ATIVIZIG őrzi legalább egy évig, de határozott szándékunk, hogy jövőre idegenben is megismételjük az idei sikeres szereplésünket.

SÁRI Csaba

szakágazati vezető,
Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási
Osztály
2005 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ a szakhatóságok felkérése alapján gondoskodik a hatósági és szakhatósági szakmai vélemények kialakításáról, valamint részt vesz a felügyeleti ellenőrzéseken
- ▶ részt vesz a nemzetközi, különösen a határvízi egyezményekből adódó feladatok ellátásában
- ▶ közreműködik a szakágazatot érintő pályázatok műszaki munkarészének összeállításában

Szegedi Vízügyi SE részvétele kispályás focibajnokságban

Az ATIVIZIG munkatársai önszerveződő focicsapatként vesznek részt a Szegedi Vasutas SE Sporttelepén megrendezésre kerülő kispályás amatőr focibajnokságban. A bajnokság szeptember elején kezdődött és rövid téli szünet közbe iktatásával május elejéig fog tartani.

A bajnokságban 8 csapat vesz részt, melynek eseményeit nyomon lehet követni a Magyar Labdarúgó Szövetség adatbankjában a következő linken: <https://adatbank.mlsz.hu/league/61/6/28019/3.html>

A Szegedi Vízügyi SE labdarúgói: Balogh Endre (VVO), Bányai Máté (Hódmezővásárhelyi Szm), Báthory Imre (MBSZ), Bures Péter (Titkárság), Dési Bálint (IO), Sándor Zsolt (Szentesi Szm), Sári Csaba (ÁFO), Vass Bence (VÖO), Vidumánszky Tamás (ÁFO), Vizsnyczai Olivér (MBSZ).

Ezidáig 3 forduló alapján csapatunk 2 győzelemmel és 1 döntetlennel, 7 pontot szerezve a harmadik helyen áll. Erősségünk a csapategységben rejlik, amit jól jellemez, hogy eddigi 6 gólunkat különböző játékosok szereztek, valamint a lejátszott 150 perc ideje alatt csupán kétszer tudták az ellenfelek a

kapunkba juttatni a labdát. A sikerek titka még, hogy sok biztatást kapunk törzsszurkolóinktól, akik rendszeresen bátorítják csapatunkat a játék során.

A Szegedi Vízügyi SE minden héten kedden 18 órai kezdettel játssza mérkőzéseit a SZVSE pályán (bejárat a Pulz utca felől), melyek 2x25 perc időtartamúak. A mérkőzések szabadon látogathatók, amire természetesen várunk minden kedves kollégát és érdeklődőt!

VASS Bence

szakágazati vezető,
Vízrendezési és Öntözési Osztály
2016 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ gondoskodik a szakágazati munka keretéhez tartozó beruházási, felújítási feladatok, nagyobb volumenű fenntartási munkák műszaki előkészítéséről, tervezéséről
- ▶ tevékenysége során foglalkozik a közcélú, állami és önkormányzati, továbbá saját célú vízi létesítmények fejlesztési, fenntartási, üzemeltetési feladatok összhangjának szem előtt tartásával
- ▶ együttműködik a helyi önkormányzatokkal és vízgazdálkodási társulatokkal, a környezetvédelmi és vízgazdálkodási feladatok megoldásában

Kaland-tábor a Hódmezővásárhely-Lúdvári szivattyútelepen

Mondhatni már hagyománnyá válik a Kaland-tábor Hódmezővásárhely-Lúdvári szivattyútelep látogatása. Idén sem volt ez másképp. Két turnusban érkeztek kerékpárral a táborozó fiúk és lányok a helyszínre, ahol már a kollégákkal (Nagy Sándornéval, Kádár Grétával és Hajdú Márkkal) nagy szeretettel vártuk őket.

Egy kis szalmabálán ugrálás, fogócskázás után rövid interaktív ismertetőt adtunk az ATIVIZIG általános feladatairól és magáról a szivattyútelepről, amit érdeklődve, kérdésekkel megszakítva lelkesen hallgattak a gyerekek. Az ismertető után átsétáltunk a szivattyútelepre, ahol bemutattuk annak gépházát és a benne lévő kapcsolószekrényeket, szivattyúaknákat, és berendezéseket.

Az előző évekhez hasonlóan az elmondottakból egy kvízt állítottunk össze, amire a gyerekek helyes válaszokért cserébe értékes ajándékokat

szerezhettek. Én se hittem volna, de nehéz feladat volt a jelentkező gyerekek közül egyet-egyét kiválasztani, akkora lelkesedéssel akart mindenki válaszolni a kérdéseimre. Csüggednie azonban annak sem kellett, akinek nem jutott nyereség, mivel Kádár Gréta kolléganő (ezúton is köszönöm a segítséget és az ajándékokat) a nagyobb jutalmak mellett mindenki számára készült vízűgyes matricával és tetkóval.

Miután a fiatalok kiugrálták magukat a bálákon, és feltöltötték kulacsukat – a szivattyútelep mellett található ártézi kútból – újra biciklire pattantak és tovább karikáztak a tábor következő megállója felé.

Az eddigi találkozásaimkor mindig öröm volt látni és hallani a gyerekek figyelő tekinteteit és témába vágó kérdéseit. Remélem, hogy néhányukban később előtör a vízűgyi szakma szépsége iránti érdeklődés, de addig is szeretettel várjuk Karcsi bácsit és a Kaland-tábor minden kedves táborozóját a Hódmezővásárhely-Lúdvár szivattyútelepen.

HERCEG Áron

területi műszaki ügyintéző,
Műszaki Biztonsági Szolgálat

2021 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ elvégzi a szivattyútelepek vízűgyi-üzemeltetési engedélyeinek és műszaki leírásainak nyilvántartását, aktualizálását és az ezekkel kapcsolatos ügyintézéseket
- ▶ ellátja az MBSZ ingatlan nyilvántartással kapcsolatos feladatait, közreműködik a digitalizációban, adatfeltöltésben

A Vízűgyi Történeti Emlékhely hírei

Alkotóművészek a Múzeumban

Autodidakta alkotóművészek hagyományteremtő találkozója szervezték meg Szegeden, melyen Martonosi Csaba gáttörő kollégánk és felesége Amália is részt vett.

GEOCAMP tábor, avagy „Éjszaka a Múzeumban”

Az SZTE Földrajzi és Földtudományi Intézete és a Geoinformatikai, Természet- és Környezetföldrajzi Tanszéke GEOCAMP elnevezéssel nyári tábor szervezett középiskolai tanulók részére szeptemberben, mely nyitótáborának a Múzeum adott helyet.

A tábor célja egyrészt Szeged és környéke földtudományi (földtani, természetföldrajzi, vízrajzi,

Egy szűk baráti társaság, akiket a festészet iránti szeretet hozott össze, körforgásszerűen, egymást megvendégelve gyűlnek össze évente, hogy műkedvelésüknek együtt hódoljanak. Ezt az alkalmat kötötték össze néhányan közülük a Múzeumban tett látogatással.

Örömmre szolgált, hogy önképző művészeket ismerhettem meg és annak is, hogy egy közéleti szereplőt, Oravecz Nóra (Orosháza) alpolgármester és képviselő asszonyt is köszönhettem a vízűgyi parkban. A nagy hőség és szárazság ellenére – ami jellemezte az idei nyarunkat is – kellemesen elbeszélgettünk és a vízűgyi múltunkat bemutató tárgyakat, valamint a kubikos kiállítást is érdeklődéssel tekintették meg.

vízűgytani) értékeinek és ezzel kapcsolatos kérdéseknek (pl. aszály, belvíz monitoring, árvízveszély elhárítás stb.) terepi bemutatása, másrészt a geográfus szakma bemutatása volt.

Kollégáink, dr. Benyhe Balázs és dr. Fehérvári István – egykori geográfus hallgatók – tiszteletbeli meghívottként vettek részt az eseményen.

A fáklyákkal megvilágított udvaron, az éjszakai égbolt alatt játékos vetélkedők és kötetlen beszélgetések mellett, önállóan járhatták be az udvart a diákok, ismerkedhettek meg a kiállított tárgyakkal és tekinthették meg a kiállítótermet.

2023. évi Mura menti védekezés

Az Országos Vízjelző Szolgálat előrejelzései szerint, valamint a már lehullott csapadékokból a Mura folyón jelentős, III. fokot meghaladó tetőző árhullám volt kialakulóban augusztus elején. Ezért 2023. augusztus 4-én a Nyugat-dunántúli Vízűgyi Igazgatóság először egy 4 fős Vízrajzi mérőcsoport, majd 6 fő műszaki és 18 fő fizikai létszámból álló Védelmi Osztag átvéznélését kérte az Alsó-Tisza-Vidéki Vízűgyi Igazgatóságtól.

Tekintettel arra, hogy nem kísértük figyelemmel a Mura szlovén és horvát vízűgyűjtőterületén zajló csapadéktevékenységet, így váratlanul ért minket az átvéznélésről kapott értesítés. Ennek ellenére a két csapat rövid idő alatt összekészítette a munkavégzéshez várhatóan szükséges műszereket, eszközöket, felszereléseket és a Védelmi Osztag telephelyéről 2023. augusztus 4-én délután elindult a NYUDUVIZIG területére.

A Vízrajzi mérőcsoport augusztus 4-én az esti órákban, míg a Védelmi Osztag augusztus 5-én a hajnali órákban érkezett meg Letenyére. A 4 fős mérőcsoport, valamint a Védelmi Osztag nappali szolgálata részt vett az augusztus 5-én reggel 6 órakor, a Letenyi Védelmi Központban megtartott eligazításon, ahol a NYUDUVIZIG munkatársai ismertették az aktuális védelmi helyzetet és feladatokat. Ekkor derült ki, hogy az Osztag egyik fele nappali, míg a másik fele éjszakai szolgálatot fog teljesíteni.

A Vízrajzi mérőcsoportnak a vízállások változásának függvényében határozták meg a mérési szelvények helyét és a pontos mérési szelvények felvételének kijelölését. Munkájuk során a Mura folyón, Kerka, Cserta, Alsó-Válicka patakokon és a Principális csatorna több szelvényében végeztek vízhozamméréseket és készítették el azok jegyzőkönyveit, amiket a nap végén megküldtek a NYUDUVIZIG számára.

KOVÁCSNÉ Makai Tímea

területi műszaki referens,
Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály

2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja az Újszegedi Vízűgyi Történeti Emlékhely gondnoki feladatait
- ▶ feladata a múzeumi gyűjtemény katalogizálása, érték- és állagmegőrzésének biztosítása, valamint kapcsolattartás az Országos Vízűgyi Múzeummal
- ▶ fogadja a látogató csoportokat, szükség szerinti tárlatot vezet

A Védelmi Osztag a közel egy hetes ott tartózkodása alatt a helyi védelemvezetés által meghatározott feladatok elvégzésében vett részt Letenye, Tótszerdahely, Molnári, Muraszemenye, Murarátka és Murakeresztúr településeken.

Az árvízvédekezési munkálatok a 06.04. Murai árvízvédelmi szakaszon kerültek végrehajtásra, az első napokban zuhogó eső kíséretében. A Védelmi Osztag a tevékenysége során kiépítette egy háromnyílású 1,5x1,5 m méretű vasbeton csőzsilip vízdali ideiglenes elzárását, részt vett a magassági hiányos töltésszakaszokon a nyúlgátak magassági kijelölésében, majd azt követően nyúlgát építést végzett, illetve annak kiépítését irányította. Az Osztag irányította és végezte Murarátka belterületén 2 db kulisszanyílás lezárását, mely során 2x13 m szélességű 1,80 magasságú mobil árvízvédelmi fal épült meg. A Mura folyó bal parti töltésén a felázott és felpuhult mentett oldali előtér leterhelése került végrehajtásra az illetékes szakaszvédelem-vezető utasításának megfelelően homokzsákból készült bordák létesítésével, valamint vízelvezető árok készült a felázott fedőréteg víztelenítésére. A védekezési munkálatok alatt

2 db buzgár esetében volt szükség ellennyomó medence kialakítására.

A fent ismertetett munkálatokon túlmenően a Védelmi Osztag a védekezés során felhasznált homokzsákok töltését, annak irányítását végezte, valamint logisztikai feladatokat, illetve őri- és figyelőszolgálatot látott el.

A Vízrajzi mérőcsoport és a Védelmi Osztag 2023.08.10-én érkezett vissza az ATIVIZIG Védelmi Osztag telephelyre.

Érkezésünkkor a helyi kollégák egy gyorsan levonuló és III. fokú készültség közelében tetőző árhullámról tájékoztattak bennünket, azonban a Mura rácáfolt az előrejelzésre. Ugyanis második napunk reggelén, a friss meteorológiai és

hidrológiai információk alapján egyértelművé vált, hogy murai „léptékben” számítva elhúzódó, több napos árhullámra számíthatunk. A Mura a szombathelyieknek is mutatott „újdonságot”, korábban még nem tapasztalt árvízi jelenséget, míg végül a letenyei vízmércén a 2014. évi legnagyobb vízállás alatt alig 5 cm-re tetőzött. Tapasztalataink, illetve a visszajelzések alapján a Mura menti jelentlétünk hasznos volt a helyi kollégáknak és nem utolsósorban nekünk is. Ugyanis a 24 fős osztagból többeknek ez volt az első árvízvédekezése, illetve én is első alkalommal vezettem az osztagot. Ezúton is ismételtelen köszönöm a védekezésben részt vevő valamennyi munkatársam munkáját.

Nappali szolgálatot láttak el: Baka Tibor, Bodor János, Kókai Gábor, Lénárt Sándor, Márkus Péter, Magony János, Nagypál József, Olasz László, Polgár Zsolt, Tóth István, Sári Csaba, Vidumánszki Tamás.

Éjszakai szolgálatot láttak el: Anger Roland, Barna Tamás, Berente Zoltán, Berkó Attila, Biatovszki Máté, Bús János, Greguss Zoltán Ákos, Kiss Nándor, Szőri István, Tátrai Attila, id. Tóth Zoltán, Varga Péter.

Vízrajzi mérőcsoport tagjai: Fehérvári István, Fiala Károly, Nacsá Dániel, Vikor Zoltán Ágoston.

Sári Csaba

Mintavevő Munkacsoportok Országos Mérőgyakorlata az Ativizignél

Az akkreditálásra vonatkozó hatályos jogszabályok alapján az akkreditált státuszt a Nemzeti Akkreditáló Hatóság (NAH) 5 éves érvényességgel adja meg a mintavevő szervezeteknek, így az igazgatóságok Mintavételi Munkacsoportjainak is, azzal a feltétellel, hogy azok a felügyeleti vizsgálatokon továbbra is megfeleljenek az akkreditálás követelményeinek.

A szervezeteknek az akkreditálás és a rendszeres felülvizsgálati eljárás során bizonyítaniuk kell az adott szakterületen a mintavételben való jártasságukat. Ennek érdekében szükséges a mintavételt végző munkatársak részére akkreditált szervezetekkel történő interkalibrációs mérések elvégzése, ami egy mérőtábor keretén belül valósult meg.

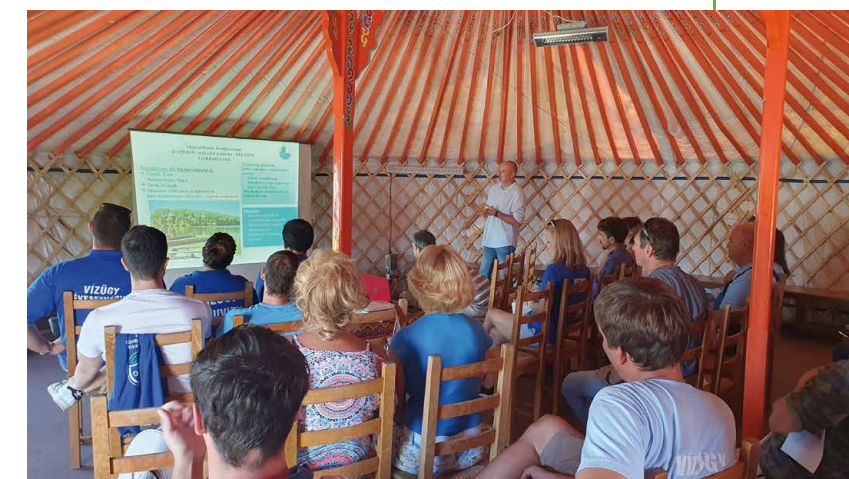
A Mintavevő Munkacsoportok közös mérőgyakorlatának megszervezésére az Országos Vízügyi Főigazgatóság 2023. évben igazgatóságunkat kérte fel. A mérőgyakorlat szeptember 5-7. között került megrendezésre Bakson. Az öntözőidényben történő szervezési feladatok ellátása plusz terhet jelentettek az ATIVIZIG munkacsoport tagjai számára. A gyakorlatban részt vettek az ország 12 vízügyi igazgatóságának Mintavevő Munkacsoport tagjai, illetve több munkatárs a főigazgatóságról.

A mérőgyakorlat során tisztított szennyvízből (Baksi szennyvíztisztító telep) és felszíni folyó- és állóvízből (Dong-ér, Csaj-tó) történt a mintavételezés.

A munkacsoportok a mintavételi pontokon helyszíni paraméterek mérését végezték a „táska” laborok segítségével. A mért adatok kiértékelésre kerültek, így fény derülhetett a műszer, a személyi és a mintavételi technika esetleges hibáira. Minden mátrixból – helyszínen vett mintákból – előre meghatározott és kiválasztott paraméterek bevizsgálásra kerültek a mérőtábort követően a KÖTIVIZIG Regionális Laboratóriumában.

A mintavételek mellett szakmai programmal is készültünk, az állóvízes mintavételezés alkalmával Szabó Zoltántól a Csanyteleki Tógazdaság tulajdonosától kaptunk kimerítő ismertetőt a haltenyésztés rejtelmeiből, meglátogattuk a tiszai árvízkaput, valamint Széles Gábor a Velinor Kft. képviselője

tartott gyakorlati előadást a ProDSS műszerek kezeléséről, karbantartásáról és kalibrálásáról.

A zárónapon tartott értekezleten előadások hangzottak el az ATIVIG vízmintavételi tevékenységéről, az OVF részéről a VMA működtetésének tapasztalatairól, a Mintavevő Munkacsoportok helyzetéről, jövőképről és a mérőtábor eredményeinek kiértékeléséről.

A záróértekezlet után a jó hangulatú mérőtáborról pozitív visszajelzések érkeztek, melyek alapján sikeres mérőgyakorlatot könyvelhetett el Igazgatóságunk.

NAGY Ferenc

szakágazati vezető, Vízügyi és Vízügyújtó-gazdálkodási Osztály

2001 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ alkalmazza a területi vízminőségi kárelhárítási tervek lebonyolítását és azok rendszeres felülvizsgálatát
- ▶ közreműködik a környezetvédelmi, vízgazdálkodási tervezési feladatokban
- ▶ részt vesz az ivóvízminőség javító program részletes ismeretében, az azzal kapcsolatos tájékoztatók tartásában, egyeztetésekben, szakértői vélemények kiadásában

ATIVIZIG projektek

Igazgatóságunk „életében” ismét fontos és meghatározó időponthoz érkezünk. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programok (KEHOP) 2014-2020 programozási időszakban Igazgatóságunk öt db projektet valósít meg a 2023. november 30-ig tartó fizikai befejezési időszak végéig. Az öt projekt közül kettő a „Fenntartható vízgazdálkodás infrastrukturális feltételeinek javítása”, egy-egy pedig az „Árvízvédelmi fejlesztések”, „Szennyezett területek kármentesítése”, illetve a „Középületek energetikai fejlesztéseinek előkészítése” finanszírozási formában valósul meg. Engedjétek meg, hogy az öt – folyamatban lévő – projektet néhány mondatban bemutassam részletekre.

„Gyálai Holt-Tisza kármentesítése” KEHOP-3.3.0-15-2019-00008

A beruházás célja a „D” kármentesítési célállapot határértékeket meghaladó szennyezett-ség ártalmatlanítása oly módon, hogy a felszín

alatti közegben a tényfeltárás során azonosított szennyező anyagok lebomlását figyelembe véve hosszú távon is biztosított legyen „D” kármentesítési célállapot határértékek betartása, valamint a mederszakasz biodiverzitás feltételeinek biztosítása.

A beavatkozással „Feketevíz” érintett mederszakasza a 15+630 és 18+660 cskm szelvények között található, amely operatív okokból három szakaszra került felosztásra:

- a Fehérparti átjárótól a Gyálai átjáróig („Északi harmad”)
- a Gyálai átjárótól az szennyvíztelepi átereszig („Középső harmad”)
- a szennyvíztelepi átjárótól a Hattyasi szivattyútelepig („Déli harmad”)

A területről kikerülő szennyezett iszap egy része ártalmatlanítóhoz kerül elszállításra, míg a helyben történő kezelés és elhelyezés a mederszakasz középső harmadában történik.

Körtvélyesi szivattyútelep

Az érvényben lévő támogatási szerződés szerint a projekt kezdési időpontja 2019.04.17-e volt, a záró kifizetési igénybejelentés végső dátuma pedig 2023.12.30.

„A Gyálai Holt-Tisza vízgazdálkodási infrastruktúrájának komplex fejlesztése” KEHOP-1.3.0-15-2021-00028

A projekt megvalósításának célja a Gyálai Holt-Tisza jó ökológiai állapotának elérése, a biodiverzitás növelése, a megfelelő vízpótlás biztosítása, a belvízvédelmi biztonság növelése, a víztározás és az érintett lakosság egészséges életfeltételeinek javítása. Ezen célok elérésének érdekében végzünk kotrási feladatokat a holtág 12+874-15+630 cskm szelvényei között, megvalósítjuk a Hattyasi szivattyútelep reverzibilisé alakítását egy új vízkivételi művel, műtárgy rekonstrukciót és új műtárgyak építését hajtjuk végre a Röszei, Lisztesi, Bodomréti, Gyálai és Szérűskerti átjáróban, vízminőség és vízrajzi monitoring állomásokat telepítünk, valamint az víz mozgásából származó partél erózió megakadályozására partvédelmet építünk az 5+950-7+040 szelvények között. A projekt fizikai befejezése és mérnök/műszaki ellenőr által történő minősítése folyamatban van, sikeres műszaki átadás-átvételt követően az elkészült művek üzemeltetését Igazgatóságunk fogja ellátni.

„Belvízbiztonság növelése a Dél-Alföldön: A Körtvélyesi szivattyútelep átépítése-LOT1” KEHOP-1.3.0-15-2021-00032

A projekt hosszútávú célja a vízkészletgazdálkodás racionalizálása, a lefolyás szabályozása és fenntartása, a mentett oldali káros belvizek befogadóba történő átemelése a lehető legnagyobb biztonsággal megvalósítható vízviszatartással egyidejűleg. A tervezett létesítmények négy fő csoportba sorolhatók, úgymint a meglévő szivattyútelep teljeskörű bontása, a megbontott töltéstest helyreállítása, fejlesztése, új szivattyútelep építése, a megközelítő út létesítése a töltéskorona burkolásával, új rámpák építése és új szolgálati helyiség építése, kialakítása.

„Töltésfejlesztés a Tisza jobb parti töltés 38+052-47+878 tkm szelvényei között” KEHOP-1.4.0-15-2022-00031

A projekt célja a jogszabályi előírásokkal és az Operatív Programban meghatározott célokkal összhangban az elsőrendű árvízvédelmi töltés megfelelő magasítása és a tervezett üzemi útszakasz kiépítése által a Tisza alsó szakaszán az árvízi biztonság növelése, ezáltal az árvízi kockázat csökkentése. A megvalósítás során mintegy 10,8 km szakaszon (Tisza jobb parti árvízvédelmi töltés 38+052-48+878 tkm szelvények között) valósul meg a töltéskoronán történő biztonságos és kulturált közlekedés. A beruházás négy fő szakaszból áll, úgymint az I. szakaszon 783 fm

hosszban itatott makadám fedőréteg kiépítése, a II. szakaszon 7 465 fm hosszban magasítás és üzemi út építése, a III. szakaszon 1 550 fm hosszban 3 db kitérő építése töltésszélesítéssel, illetve a IV. szakaszon 1 028 fm hosszban magasítás és üzemi út építése valósul meg.

„ATIVIZIG három épületére vonatkozó energetikai korszerűsítés előkészítése” KEHOP-5.2.15-21-2023-00072

Igazgatóságunk életében nem a legnagyobb támogatási összeggel bíró projekt ez, de egyszer talán igen nagy jelentőséggel fog bírni. Három ingatlanunk tekintetében igen leromlott állapotú fűtés, világítás és az ezekkel kapcsolatos, összefüggő energetikai korszerűsítés vált időszerré, mely épületek energetikai szempontból már nem felelnek meg a mai kor igényeinek. Szigetelésük elavult, nyílászáróik csak kis hányada került kicserélésre, az épületek szigetelése nem megfelelő, a hőtermelő berendezések állapota rossz (gázkazán, gázkonvektorok), megújuló energiát nem hasznosítanak, s azok használatához szükséges villamos hálózattal sem rendelkeznek, így magas energiaigényűek, ami magas költségvonzattal is jár.

Jelen projekt keretében ezen 3 ingatlan energetikai fejlesztésének és megújuló energia felhasználásának előkészítési, tervezési munkálataira kötöttünk támogatási szerződést, mely szerződés teljesítési határideje, a többi KEHOP-os projektekhez hasonlóan 2023.11.30.

A három érintett ingatlan: Szeged, Irinyi János utca 1.; Szeged, Cserzy Mihály utca 30/a. és a Csongrádi Szakasztechnológiai épülete. A tervezési feladatok közül különös tekintettel kerül megtervezésre az épületek homlokzati hőszigetelése, napelemek telepítése, víz-víz hőszivattyú telepítése, fan-coil rendszer kiépítése (fűtés-hűtés), világítás korszerűsítése LED fényforrásokra. A projekt komplex energetikai fejlesztés előkészítést tartalmaz, így több tervezői szakág bevonása is szükségessé vált. A tervezési hibák lehetőségének minimalizálása érdekében a több szakággal való külön-külön történő együttműködés helyett generál tervezői ajánlatkérés mellett döntöttünk, aki a szükséges szakágak bevonásával tudja biztosítani a megfelelő szakértelmet és jogosultságot.

MEGYERY Tamás

osztályvezető, Pályázati és Beruházási Osztály

2010 óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja a nemzetközi és hazai pályázati tevékenységek lebonyolítását
- ellenőrzi a projektek megvalósításával, fenntartásával, utókövetésével kapcsolatos adminisztrációs, koordinációs és bonyolítói tevékenységeket

„Mentsük meg a SZIN-t az árvíztől!”

Augusztus végén a Szegedi Ifjúsági Napok Civil Falujának 20. évfordulóján találkozhattak Igazgatóságunkkal először a fesztiválózók.

A 4 nap során a látogatók kipróbálhatták a vízügyi szakma specialitásait, mint például a kubikos talicskázást, a homokzsákozást vagy a mobil fal szerelést. A beszélgetések során megismerkedhettek például az árvizek és belvizek elleni védelmi és megelőzési lehetőségekkel, az aszálytal és a vízszennyezésekhez kapcsolódó védekezési munkákkal, de jég-törő hajóink se kerültek el az érdeklődők figyelmét.

A legkisebbektől a legnagyobbakig mindenki megtalálhatta a számára érdekes és/vagy kihívást jelentő feladatokat, a helyes megoldásokat pedig – legyen az a kérdőív, az óriáskirakó, vagy akár a színező – a fesztiválózás-hoz elengedhetetlen ajándékokkal jutalmaztuk.

Reméljük, hogy a jövőben viszont láthatunk egy-két érdeklődőt az Igazgatóságon belül is! ☺

- a focicsapatunk 3. helyen végzett: Sári Csaba (csk), Balogh Endre, Báthory Imre, Bures Péter, Dávid László, Dési Bálint, Sándor Zsolt, Vass Bence, Vidumánszki Tamás;
- a SUP versenyen női kategóriában 3. helyen, férfi kategóriában 5. helyen végeztünk: Kádár Gréta, Schilsong János.

Kosárlabda csapatunk nagyot küzdött, de sajnos nem jutott fel a dobogóra: Priváczki-Juhászné

Dr. Hajdu Zsuzsanna (csk), Dr. Mackó Mária, Gutyan Péter Tibor, Greguss Zoltán, Maráz Gábor). Horgász csapatunk is tisztességesen helytállt: Szombati Csaba (csk), Szalai Marianna. Főző csapatunknak ezúton is köszönjük a finom vacsorát és a rengeteg süteményt: Török Hajnalka (csk), Fehér Ágota, Vida Tibor, Vida Tiborné.

A versenyzőkön kívül szurkolóinknak is jár az elismerés, hiszen nélkülük nem születtek volna ilyen szép eredmények!

Az eredményhirdetés után a Lisa & The Heavy Gátör – vízügyi rockbanda koncertje robbantotta fel a színpadot, majd a Hooligans együttes tette felejthetetlenné az estét.

Generációk találkozása

A Fenntartógép és Hajózási Szolgálat vezetője, Németh György és Szűcs Balázs az ATIVIZIG hajóskapitánya egy különleges találkozás részesei voltak. Az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola három diákja és tanárnőjük, Özvegy Judit – szeptember

Duna Nap Visegrádon

Idén június végén a KDVVIZIG szervezte meg a Duna Napot, ami csodás környezetben a Visegrádi Sporttelepen kapott helyet. A csapat nagy része pénteken

reggel indult a helyszínre, de voltak, akik már csütörtök délután Visegrádon voltak, hogy megkezdjék az előkészületeket.

Igazgatóságunk remekül teljesített a versenyeken, harciasan küzdöttünk minden számban, így több érmet is bezsebelhattunk a hosszú nap végére. Gátör kollégánk bográcsban készített marha pörköltet, amit rengeteg sütemény kíséretében el is fogyasztottunk a sportesemények után.

Az eredményhirdetésre ezután került sor, ahol kihírdették, hogy

-a röplabda csapatunk 1. helyen végzett: Petheő Gábor (csk), Jászné Gyovai Ágnes, Kádár Gréta, Főríz Mónika, Mijatov István;

közepén – szakmai látogatást tett a medencés kikötőnkben. A találkozás apropója az volt, hogy ez a lelkes kis csapat képviseli Dániában Magyarországot a World Robot Olympiad világversenyen. A projektjük egyik eleme hajók rakodása robottal. Bár Igazgatóságunk jégtörő hajókkal rendelkezik, de a hajós életérzésbe így is belekóstoltak és új inspirációkat szereztek a gyerekek.

CSONGRÁDI Szakaszmezőnk

Illegális hulladék elhelyezés

20/2006.(IV 5.) KvVM rendelet szabályozza a lakossági hulladékok elhelyezését, amely hatására megnövekedett a vonalas létesítmények mentén (MÁV, közút, csatornák) a lakossági hulladék illegális elhelyezése.

Mindezek okán több bejelentést is kaptunk a környező településektől (pld. Csongrád, Kiskunfélegyháza, Kecskemét). Az Alpár-Nyárlőrinci és a Nyíri csatornánál elhelyezett hulladék rendőrségi nyomozást is eredményezett. Sajnos az ismeretlen tettesek miatt nem találtak semmiféle bizonyítékot, így ez az eljárás megszüntetését eredményezte. Szakaszmezőnk a bejelentéseknek eleget tett, az illegálisan elhelyezett hulladékokat összegyűjtötte, majd ezt követően elszállította a hulladéklerakó telepre. A munka-

KOVÁCS Szilvia
PR referens, Titkárság
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi az Igazgatóság külső és belső kommunikációját
- ellátja, koordinálja az Igazgatóság projektjeinek kommunikációs tevékenységeit

KÁDÁR Gréta
PR referens, Titkárság
2022 óta az ATIVIZIG munkatársa

- elvégzi, koordinálja az Igazgatóság egészére vonatkozó PR és tájékoztatási feladatokat
- sajtóközlemények, híryanagok, tájékoztatók, cikkek összeállítását, írását végzi

folyamat a közfoglalkoztatottak és két szolgálati gépjármű segítségével megoldódott. Az elszállított hulladék megközelítőleg 5 köbméter (lakossági hulladék, háztartási, építési törmelék, gépjármű alkatrészek). Az eddigi év tapasztalatai alapján, ezek az illegális hulladékok elhelyezése csak növekedni fog, és ezzel a bejelentések és a szakaszmezőnk feladata is.

PATAKI Dávid
szakaszmezőnk, Csongrádi Szakaszmezőnk

2014 óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetése alatt álló Csongrádi Szakaszmezőnk munkáját, melyért egy személyben felelős
- szaktanácsadással és szakirányítással közreműködik a helyi jelentőségű igazgatósági feladatok ellátásában
- végrehajtja az igazgatóság vagyonkezelésében lévő vizek, vízi létesítmények üzemelési és karbantartási feladatait

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI Szakaszmezőnk

Nyári főbb események a Hódmezővásárhelyi Szakaszmezőnk

A mögöttünk hagyott nyári időszak legjelentősebb feladata a mezőgazdasági vízszolgáltatás lebonyolítása volt. Az öntöző rendszereinkbe szeptemberig a Tiszából 5.336 em³, a Marosból 20.015 em³ vizet juttattunk, amiből a 108 megkötött szerződés alapján öntözték ki a mezőgazdasági termelők az igényelt vízmennyiségeket a területükre.

Kivitelezési munkálatok Békéssámsonban

A vízszolgáltatás éjjel-nappali „non-stop” tevékenysége az Igazgatóság területi egységeinek igazi csapatmunkájában valósult meg, tekintettel a feladat nagy létszámgényére.

Valamennyi rendszerünkben megfigyelhető a szándék az öntözhető területek növelésére. Ennek azonban gátat szab az egyes rendszerek vízszállító kapacitása. Az Apátfalva-Mező-hegyesi és a Szarazér-Élővízi öntözőrendszerek mellett mostanra a Mindszent-Székkutasi rendszerben is elérte az egyidejű vízigény a rendszer kapacitásának határát. Továbbiakban vízjogi engedélyt a vízfelhasználásra nem javasolunk kiadni az érintett vízellátó rendszereink fejlesztéséig.

Egyéb tevékenységeink közül kiemelem a saját kivitelezésben megvalósult Békéssámsoni csatornaórház homlokzati hőszigetelésének befejező munkáit, a fal és a lábazat színezését (lásd fotó).

Továbbá területünkön 2 jelentősebb projekt-munkálat is figyelmet követelt: A "Hódme-

zővásárhely térségi vízrendszer komplex rekonstrukciója”, I. ütemének zárását követő, a Hódmezővásárhelyi tározót érintő garanciális utómunkák folytak, illetve a Körtevényesi szivattyútelep átépítése történik a térség ár- és belvízi biztonságának fenntartása mellett.

2023. évi Közfoglalkoztatási program I. üteme lezárult, a II. üteme megkezdődött szeptemberben, amely a szakaszmezőnk 92 fő foglalkoztatását teszi lehetővé 6 hónapon keresztül. A gördülékeny átmenet biztosítása szintén kiemelt feladatunk volt.

A nyári időszak fontos a szabadságolások szempontjából is. Szerencsére a szakaszmezőnk dolgozói közül is többen el tudtak menni hosszabb-rövidebb időre pihenés, nyaralás céljából, így az előttünk álló „szemle időszak” követelményeit újult erővel leszünk képesek – remélhetőleg – teljesíteni.

Az elkészült csatornaórház

VERSEGI László
szakaszmezőnk,
Hódmezővásárhelyi Szakaszmezőnk

1990 óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetése alatt álló szervezeti egység és örszemélyzet munkáját
- koordinálja a szakaszmezőnk számviteli, pénzügyi, munkaügyi, igazgatási, anyaggazdálkodási és ingatlan-nyilvántartási feladatait

A Szegedi Szakaszmérnökség hírei

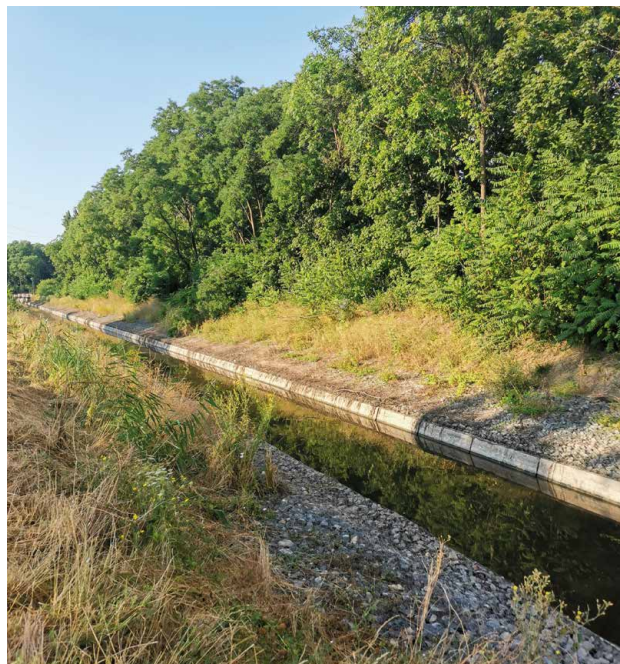
A Szillér-Baktó-Fertő főcsatorna Szeged-Tápé Irinyi János utcai tiltós műtárgy gerebrács előtti vízfelszínén nyolcvan méter nagyságrendű, habszerű, erőteljes szagot árasztó uszadékmenyiség gyülemlt fel. Szakaszmérnökségünk csatornaőre terület-bejárása során észlelte a káros eseményt, de az erőteljes szaghatás miatt lakossági bejelentés is érkezett ezzel párhuzamosan. A kialakult helyzetre tekintettel 2023. július 17-én 8:00 órától III. fokú vízminőségi kár-elhárítási készültség került elrendelésre.

A készültségi fokozat elrendelését követően az első műszaki beavatkozás Szillér-Baktó-Fertő főcsatorna 0+120 cskm szelvényében található vízkormányzó műtárgy előtt elhelyezett gazfogyó rácsnál a vízfelszínén megjelenő és összegyülekező uszadék, elhalt növényi szövetek kiemelése, eltávolítása volt.

Uzadék a víz felszínén

A probléma kialakulásához feltehetően a szegedi termálkörök termelő és visszasajtoló kutak kialakításánál keletkező jelentős mennyiségű termál csurgalékvíz jelenléte vezetett, mely egy csapadékszegény időszakkal párosult. Így

Megtisztított mederszakasz

a bevezetésre kerülő csurgalékvíz hígulása igen kismértékű volt. Igazgatóságunk intézkedett az érkező termál csurgalékvizek bevezetésének megszüntetéséről.

Az ATIVIZIG Főmérnökével történt műszaki megbeszélés után a csatorna termál csurgalékvíz bevezetés alatti és feletti szakaszán 1-1 darab uszadékfogyót építettünk ki. A 4 méter széles

Fahíd készítése

mederemre 15x15 cm átmérőjű fa gerendák-ból gyalogos átjárót készítettünk, majd erre „U” acélprofil közötti, a vízszint mozgását követni tudó függőleges pallózással merülőfal került kialakításra. Ezzel lokalizálni tudtuk a még továbbiakban képződő uszadék mennyiségét a lakóháztól távolabb eső csatornaszakaszon, valamint az uszadék kiszedése is egyszerűbbé és gyorsabbá vált a kiépített faátjárónak köszönhetően.

A beavatkozásokat a Szegedi Szakaszmérnökség csatornaőreivel és közfoglalkoztatotti létszámával végeztük el. A fahidas merülőfal elkészítését

Elkészült uszadékfogyó

terveim szerint Berente Zoltán csatornabiztosunk készítette, melyet ezúton is köszönök neki. A feladat elvégzésével az elrendelt fokozat megszüntetésre került 2023. július 19-én 16:00 órától.

Hidrológiai összefoglaló a 2023.06.01.-2023.08.31. közötti időszakról

CSAPADÉK

A mögöttünk álló nyár folyamán a kumulatív csapadékösszeg némileg elmaradt az ilyenkor szokásostól; az ilyenkor jellemző átlag (181 mm) 89%-a hullott, 161 mm.

Júniusban az előző hónaphoz képest lecsökkent a relatív csapadékhajlam; összesen 46,9 mm hullott, az átlag 62%-a. A hónapra jellemző volt a nagy térbeli és időbeli szélsőségek jelentkezése, a csapadékhullás jellemzően helyi zivatarok, vagy egy adott területre jellemző zivatarláncok folyamán valósult meg. Az első dekádban 26,7 mm hullott, a másodikban mindössze 6 mm, míg a harmadikban 14 mm. A legtöbb csapadék Dombegyházon esett, 108,2 mm, míg a legkevesebbet, 17,5 mm-t Békéssámszon környezetében regisztráltuk.

Júliusban az előző hónaphoz képest némileg megnőtt a csapadékhajlam, összesen 53,7 mm hullott, az átlag 86%-a. A hónapra júniushoz hasonlóan a nagy térbeli és időbeli szélsőségek jelentkezése volt jellemző, gyakoriak voltak a helyi jellegű zivatarok a csapadékosabb területeken. Az első dekádban 11,4 mm esett, a másodikban 4,5 mm, míg a harmadikban átlagosan 37,8 mm. A legtöbb csapadék Feketecsárda gátörház környezetében hullott, 103,6 mm, míg a legkevesebbet, 23,4 mm-t Jak-sor gátörház esetében mértük.

Augusztusban a júliusi trendnél is nagyobb mértékben fokozódott tovább az átlaghoz viszonyított csapadékösszeg: összesen 60,7 mm esett, ami az átlagot

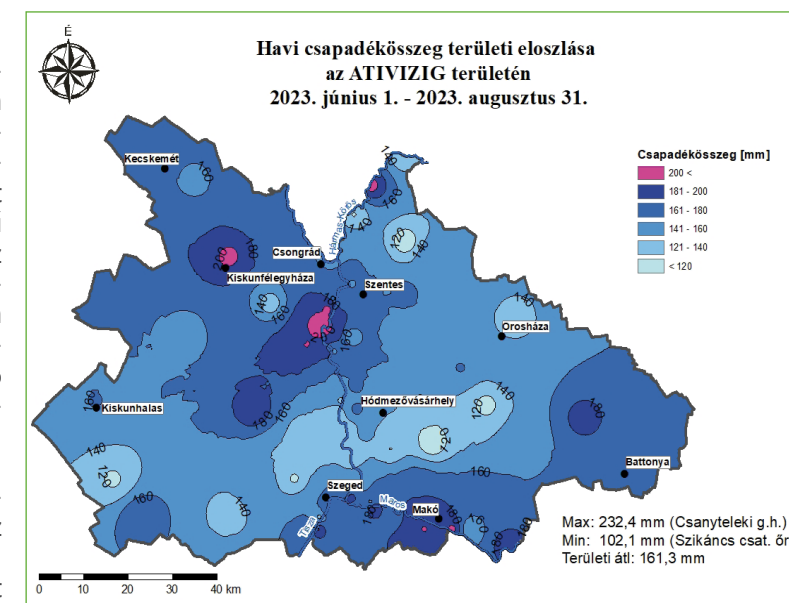
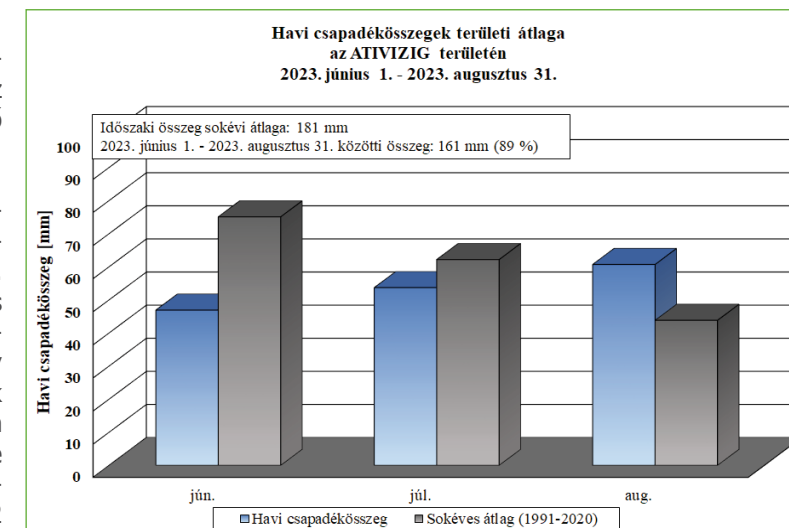
Az uszadékfogyók jelenleg is működnek a főcsatornán, a kisebb szennyeződések folyamatosan eltávolítjuk.

SÁGI János

szakaszmérnök,
Szegedi Szakaszmérnökség
1985 óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetése alatt álló szervezeti egység munkáját
- koordinálja a működési területén más szervezet által végzett beruházási, fenntartási, kivitelezési munkákat, elvégzi a műszaki ellenőrzést
- figyelemmel kíséri az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő vízügyi létesítmények állapotát, javaslatot tesz a fenntartási feladatok végrehajtására

38%-kal haladta meg. A hónapra nagy időbeli és térbeli szélsőségek voltak jellemzők, júliushoz hasonlóan a helyi jellegű zivatarok domináltak. Az első dekádban 34 mm, a másodikban 14,2, míg a harmadikban 12,5 mm esett. A legtöbb csapadék Paggát gátórház környezetében hullott, itt 124,7 mm-t regisztráltunk, míg a legkevesebb, 31 mm Székkutas csatornaórház esetében jelentkezett.

Térbelileg a délkeleti és északi, északnyugati területek relatív csapadéktöbblete, és a középső részek relatív vízhiánya jellemezte időjárásunkat. A legtöbb csapadék a Csanyteleki gátórház környezetében esett, itt 232,4 mm-t észleltünk, míg a legkevesebb mennyiség, 102,1 mm Szikáncs csatornaórház esetében hullott.

A Tisza vízgyűjtőjén az ATIVIZIG területéhez hasonló időbeli eloszlást figyelhattunk meg, azonban ennél nagyobb volt a csapadékhajlam; a 3 havi átlag 95%-a, 225,7 mm esett.

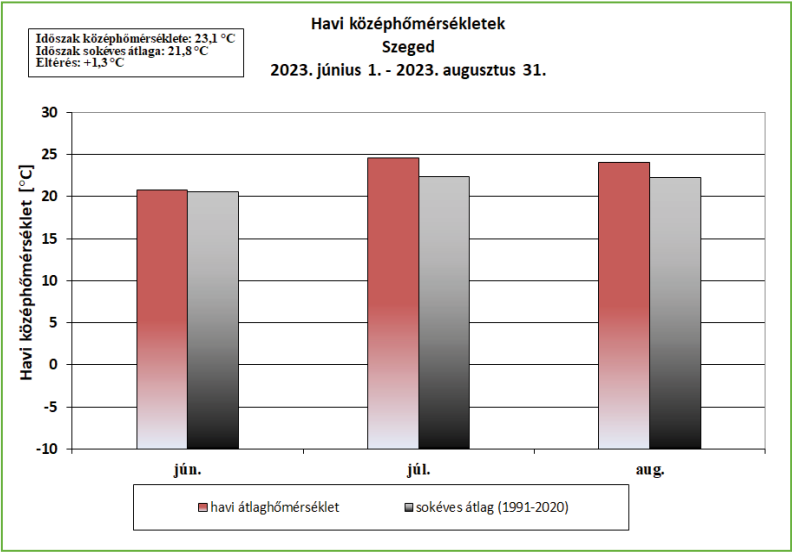
HŐMÉRSÉKLET

Szegeden a 3 nyári hónap átlaghőmérséklete 23,1°C volt, ami az ugyanerre az időszakra vonatkozó sokéves átlagot 1,3°C-kal haladta meg.

Szegeden a júniusi átlaghőmérséklet 20,8°C volt, ami 0,2°C-kal melegebbnek bizonyult a sokévi jellemzőknél. Az első dekád összességében a kisebb ingadozásoktól eltekintve az ilyenkor szokásos hőmérsékletet vonultatta fel, majd a második dekádban már a szokásosnál hűvösebb időjárást tapasztaltunk. Ekkor mértük a havi minimumot, 8,8°C-ot 13-án. A harmadik dekádban melegedés kezdődött, majd a hónap végén egy átmeneti lehűléstől eltekintve átlag feletti értékek voltak jelen. Ekkoriban, 23-án mértük a havi maximumot, 35,8°C-ot. Június során 22 nyári napot (Tmax ≥ 25°C), 7 hőségnapot (Tmax ≥ 30°C), és 1 forró napot (Tmax ≥ 35°C) regisztráltunk.

A júliusi átlaghőmérséklet 24,6°C volt, ami 2,2°C-kal melegebbnek bizonyult a sokévi jellemzőknél. Az első dekád a kisebb ingadozásoktól eltekintve az ilyenkor szokásos hőmérsékletet vonultatta fel, majd a második dekádtól kezdődően a harmadik dekád közepéig átlag feletti értékeket regisztráltunk. Ekkor mértük a havi maximumot, 38,4°C-ot 17-én. A harmadik dekád vége felé lehűlés érkezett, ekkor mértük 27-én a havi minimumot, 12,1°C-ot. Július során 30 nyári napot (Tmax ≥ 25°C), 24 hőségnapot (Tmax ≥ 30°C), és 7 forró napot (Tmax ≥ 35°C) regisztráltunk.

Szegeden az augusztusi átlaghőmérséklet 24°C volt, ami 1,7 °C-kal bizonyult melegebbnek a sokévi átlagnál. A hónap első felében átlag feletti meleget tapasztaltunk, majd augusztus 5-től a második dekád közepéig fokozatosan melegedett az idő. A harmadik dekád rendkívül meleg-

nek bizonyult, ekkor mértük a havi maximumot, 38,3°C-ot 27-én. A hónap az átlagosnál hűvösebben zárult, köszönhetően a 28-án érkező hidegfrontnak. Ekkor, 31-én mértük a havi minimumot, 10,2°C-ot. Augusztus során 28 nyári napot (Tmax ≥ 25°C), 19 hőségnapot (Tmax ≥ 30°C), és 7 forró napot (Tmax ≥ 35°C) regisztráltunk.

FOLYÓK VÍZJÁRÁSA

A nyár folyamán jelentős vízszintingadozást nem tapasztaltunk egy folyószakaszon sem.

Júniusban az ilyenkor megszokott értékek közelében alakultak a vízállások. A Tisza vízgyűjtőjére hullott csapadék 90 mm volt, ami a megszokottnál 7%-kal magasabb érték. A csapadék döntő része az első dekádban és a harmadik dekád elején hullott.

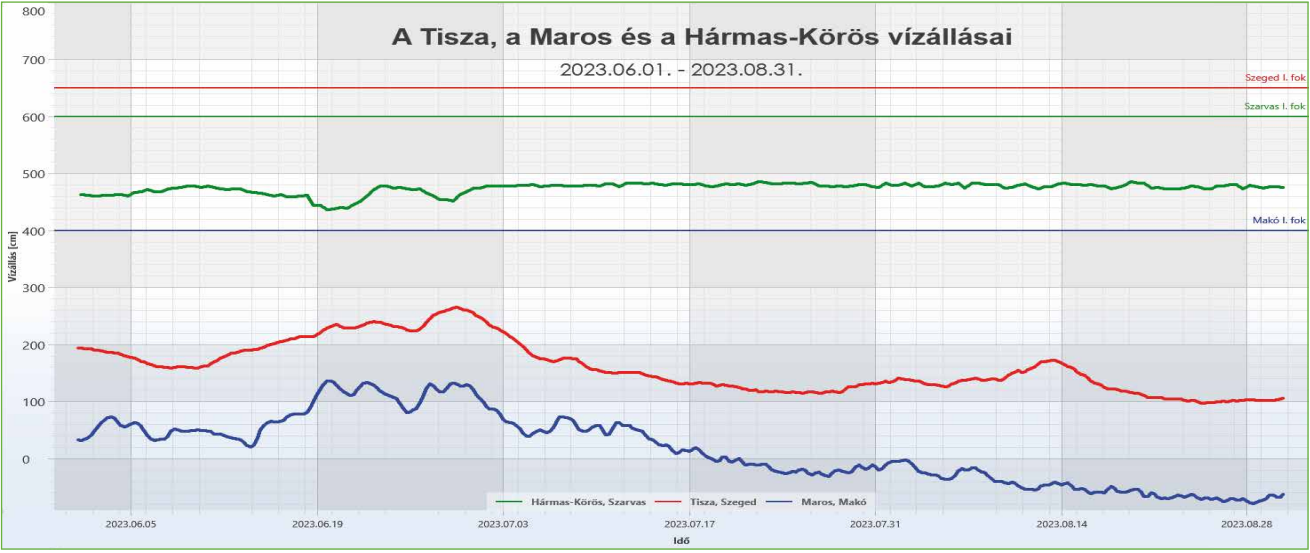
A Tiszán az első dekád végéig apadás történt, majd a második dekádtól kezdődően a hónap végéig emelkedő tendenciát tapasztaltunk. A havi maximumot, 264 cm-t június 29-én mértük (I. fok: 650 cm).

A Maroson a Tiszához hasonló, de annál relatíve ingadozóbb vízjárást figyelhattunk meg. A folyó az első dekádban 50 cm körül ingadozott, majd a második dekád közepétől áradó tendencia volt tapasztalható. A havi maximum értéket, 132 cm-t június 29-én észleltük (I. fok: 400 cm).

A Hármas – Körös Szarvasnál a hónap egészében a békésszentandrási duzzasztás hatása alatt állt. A havi maximum 478 cm volt június 24-én (I. fok: 650 cm).

Júliusban az ilyenkor megszokott értékek közelében alakultak a vízállások. A Tisza vízgyűjtőjére hullott csapadék 73,2 mm volt, ami a sokéves átlag körüli érték. A csapadék döntő része a második és harmadik dekádban esett.

A Tisza a hónap egészében kisvizes állapotban volt, végig csökkenő vízállások jellemezték a folyót. A havi maximumot, 246 cm-t elsején regisztráltuk (I. fok: 650 cm).

A Maroson a Tiszához hasonló, de annál kis mértékben ingadozóbb vízjárást figyelhattunk meg. A havi maximum vízállás 104 cm volt elsején (I. fok: 400 cm).

A Hármas – Körös Szarvasnál a hónap egészében a békésszentandrási duzzasztás hatása alatt állt. A havi maximum 485 cm volt július 22-én (I. fok: 600 cm).

Augusztusban az összes folyószakaszon kisvizes állapotok voltak jelen. A Tisza vízgyűjtőjére hullott csapadék 61,9 mm volt, ami a sokéves átlag 81%-a. A csapadék döntő része az utolsó dekádban esett.

A Tiszán jelentős ingadozás nem történt, mindössze a második dekádban tapasztaltunk némi pozitív anomáliát. A havi maximumot, 172 cm-t 13-án regisztráltuk (I. fok: 650 cm).

A Maroson a Tiszához hasonló, de annál még kisebb mértékben ingadozó vízjárást történt. A havi maximumot, -3 cm-t 2-án regisztráltuk (I. fok: 400 cm).

A Hármas-Körös Szarvasnál a hónap egészében a békésszentandrási duzzasztás hatása alatt állt. A havi maximum 485 cm volt 19-én (I. fok: 600 cm).

TALAJNEDVESSÉG

A talaj 0-20 cm közti rétege júniusban 50-60% nedvességtartalom közt ingadozott, júliusban némileg megnőtt, helyenként a 70-80%-ot is elérte majd az időszak végére ismét 50-60% közé csökkent.

A 20-50 cm közti réteg eleinte 40-50% közti nedvességgel bírt, majd az időszak végére fokozatosan csökkent 30%-ra.

A legalsó, 50-100 cm közti réteg június végén közel telített állapotban volt, júliusban 50% környékére csökkent a nedvesség, augusztus végére pedig már csak 40% körül alakult.

TALAJVÍZJÁRÁS

Az áprilisi csapadékhálynak köszönhetően területünk legnagyobb részén stagnált a talajvíztükör. Ez alól a csapadékosabb északnyugati és déli részek képeztek kivételt 10-20 cm-es emelkedéssel az előző hónaphoz viszonyítva. 5 cm-es apadás északkeleten történt. A májusi talajvízjárást az északkeleti részeken 5-10 cm emelkedés, a déli területeken 5-10 cm süllyedés, az ATIVIZIG többi területén stagnálás közeli állapot jellemezte. A talajvíztükör átlagosan 2-6 méterrel húzódtott a terep alatt.

ELŐREJELZÉS

Az Országos Meteorológiai Szolgálat augusztus 15-én kiadott hosszú távú előrejelzése szerint az előttünk álló őszt az átlagosnál kissé melegebben és szárazabban indul, Októberben az átlagnál kissé melegebb és átlagosan csapadékos időjárás várható, míg a November átlagos hőmérsékletűnek és az átlagosnál kissé csapadékosabbnak ígérkezik.

A hosszú távú előrejelzés alapján egy őszi bővíző időszak kialakulásának az esélye az átlagosnál kisebbnek nevezhető. Az árvédelmi szinteket megközelítő árhullám kialakulására az átlagosnál kisebb esély mutatkozik.

TURCSÁNYI Áron

monitoring referens,
Vízrajzi és Adattári Osztály

2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a vízrajzi tevékenységgel kapcsolatos napi gyorsadat-forgalom lebonyolításában
- ▶ közreműködik a vízrajzi távmérőrendszer üzemeltetésében, a regisztráló és kommunikációs szoftver folyamatos működtetésében
- ▶ ellátja a vízrajzi mérések végzésével és feldolgozásával kapcsolatos feladatokat

Bemutatkozik az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály

Az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály (röviden ÁFO) az Igazgatóság 1953-as megalapítása óta a feladatokat tekintve szinte változatlan formában létezik. Természetesen az elmúlt 70 év hozott változásokat a hol nagyobb, hol kisebb létszámú osztály életében, de az árvíz elleni védelem – beleértve a folyószabályozási feladatainkat is – mindig meghatározó alappillére volt az ágazatnak, s így az ATIVIZIG mindennapi tevékenységének.

Árvízvédelem alatt a laikusok kizárólag az árvíz alatti ténykedést értik, de aki eme igazán szép szakmának a közelébe jutott az tudja, hogy ez a szó sokkal tágabb értelmezéssel bír. Hiszen „hét-köznapi” szakmai életünk jelentős részét az árvíz-

Buzgárelfogás a Mura mentén 1

védelemre való felkészülés teszi ki, amely sokrétű és elengedhetetlen tevékenység, s e nélkül, mikor jön a „vész” maga a védekezési tevékenységünk sem volna sikeres. Felsorolásszerűen – anélkül, hogy szó szerint idézném szervezeti működési szabályzatunk releváns részeit – a legfontosabb feladatok ezen a téren a következők. Az állami tulajdonú elsőrendű árvízvédelmi létesítmények (töltések és azok keresztező műtárgyai, árvízvédelmi falak) összehangolt fejlesztését végezzük, ideértve a tervezés, a tervek felülvizsgálata és a műszaki igazgatás teendőit. Ez a feladatkör kiterjed az árvízvédelemmel összefüggő uniós és kormányzati beruházások és projektek szakmai szempontú bonyolítására, operatív feladatainak ellátására is. Büszkéek lehetünk a Szegedi mobil partfal országos hírére, de ide sorolhatnám az elmúlt 15 évben végrehajtott 18 milliárd forint értékű árvizes fejlesztést is. Az állami tulajdonú vízfolyásaink (Tisza és Maros folyók) szabályozása, mederfenntartása, illetve partvédelme napi szinten jelent feladatokat

az osztály életében. Ide tartoznak továbbá a hajózható folyószakaszokon a hajóút kijelölését, ki-tűzését és fenntartását célzó tevékenységeink. Új közúti hidak terveinek egyeztetése folyt és folyik jelenleg is az Igazgatóság falai közt, amelyek folyó-inkat kereszteznék a jövőben. Eme kiemelt állami beruházások előhírnökei üde színfoltot jelentenek a vagyonkezelői ügyek szürke tengerében. Fontos és az árvízvédelmi felkészültséget jelentősen befolyásoló feladat a határvízi (román és szerb) egyezményekben rögzített közös érdekű szakaszok felülvizsgálata, illetve folyamatos fejlesztése, együttműködésben a határon túli társszervekkel. S ha itt tartunk, talán még ennél is fontosabb el-látni az árvízvédelmi főművek rendszeres éves fe-lülvizsgálatának előkészítését, nyilvántartási ter-veink éves szintű felülvizsgálatát, aktualizálását az árvízre való felkészülés jegyében.

Nem feledkezhetünk meg a számtalan vagyon-kezelői feladatból származó szakvélemény elké-sztéséről sem. Sőt nem csökkent, inkább szapo-rodott a nagyvízi mederkezelési tervvel érintett hullámtéri területek használatával és hasznosítá-sával kapcsolatos szakági állásfoglalás mennyisé-ge is az elmúlt időben.

A fentiekben a teljesség igénye nélkül felsorolt feladatok szakszerű végrehajtása csak úgy le-hetséges, ha a szakaszmérnökségeink által le-határolt rész-vízgyűjtő területekhez önálló szak-ágazati referens tartozik osztályon belül. A 8.386 km²-nyi vízgyűjtőterületünkhöz tartozó 334 km hosszú elsőrendű árvízvédelmi vonal és 144 km

Buzgárelfogás a Mura mentén 2

Mobilfal szerelési gyakorlat

hosszúságú folyószakasz szakértelemmel történő igazgatása kizárólag így lehetséges.

Az elmúlt 10 év nem bővelkedett kihívásokban az árvízvédekezés területén. Inkább az aszály sújtja térségünket évről-évre feladva a leckét az öntözés és vízpótlás terén. Az Igazgatóság dol-gozóinak 90%-a szerepel a védelmi szervezeti beosztásban. Ez több mint 400 fő jelenleg, s eb-ben az ÁFO maroknyi csapata többségében sza-kaszvédelem vezetői vagy szakaszvédelem ve-zető helyettesi funkciót tölt be. A legutóbbi nagy erőket megmozgató országos rekord méretű ár-víz 2013-ban volt a Dunán. Az osztály szinte tel-jes létszáma átvezénylésre került akkor, mivel

Tőserdőn

munkakörünkhöz tartozik az idegen VIZIG te-rületén végzendő árvízvédekezési tevékenység ellátása éppúgy, mint házunk táján az ATIVIZIG területén. Ne feledkezzünk meg a nemrégiben nagy nyilvánosságot kapott Nyugat-Magyaror-szágot sújtó árhullámról sem. A Rábán, Murán és Dráván a valaha mért legnagyobb vízszinte-ken levonuló árvíz a tudósítások célkeresztjébe került, s feltűntek az ATIVIZIG feliratú egyenru-hában szolgálatot ellátó kollégák a gátak men-tén. Nem véletlen, mivel egy kis létszámú, de „ütős” csapat utazott a helyszínre 12 órán belül, amelyből az ÁFO is kivette részét.

A 11 fős osztály nemcsak az árvízvédelem és fo-lyók ügyét igazgatja, de a csapat szerves részét

képezik azok a kollégák, akik szakterületüknek köszönhetően közvetlenül kapcsolódnak a napi feladatokhoz. Az 1.000 hektár nagyságú területet lefedő VIZIG kezelésszerű erdők szakigazgatási tevé-kenysége önálló munkakört képez az ÁFO-n belül, s egy fő erdőmérnök a letéteményese. Szintén a csapatot bővíti egy fő geodéta, aki nem csak az osztály felmérési feladatait, de az Igazgatóság egyéb földmérési ügyeit is igyekszik segítséggel vagy anélkül, magas színvonalon ellátni.

A tudományos élet részesei vagyunk, erre bi-zonyíték a Hidrológia Társaság által szervezett

Rudolf tanyán

előadórészek előadások formájában való aktív részvétel.

A XXI. század vízgazdálkodási kihívásai magas szakértelmet kívánnak meg, például a (tér)infor-matika területén. A vízgazdálkodást érintő ok-tatási háttér régóta kedvezőtlen irányba fordult mind a középfokú mind a felsőfokú képzés te-rületén. Az építőmérnöki vagy egyéb mérnöki/technikusi képzés azért nyomokban vizet még tartalmazhat. Különösen fontos ezért a szakem-ber gárdát egyben tartani, amelyhez közössé-gi életünk fenntartásával, ápolásával próbálunk hozzájárulni. Szakmai kirándulások, összeta-ratásnak, csapatépítésnek szánt kisebb rendez-vények, sporttalálkozókon való részvételek sze-gélyezik azt a rögzös ámdé szép utat, amit ez a szakma képvisel.

FRANK Szabolcs

osztályvezető, Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály 1995 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ koordinálja az árvízvédelmi, és folyószabályozási művek üzemeltetését, fenntartását, fejlesztését és védelmét, az árvízmentesítést, árvízvédekezést és folyószabályozást
- ▶ az Igazgatóság vízkár-elhárítási tevékenységében vezetői feladatokat lát el
- ▶ irányítja a vízgazdálkodást érintő koncepciók és tervek elkészítését

Közös érdekű árvízvédelmi és belvízvédelmi létesítmények felülvizsgálata Románia területén

Magyarország és Románia kormányai között Budapesten, 2003. szeptemberében, a határvizek védelme és fenntartható hasznosítása céljából folytatandó együttműködésről szóló Egyezmény került aláírásra. A szerződő felek az Egyezmény előírásai szerinti együttműködés előmozdítására létrehozták a Magyar-Román Vízügyi Bizottságot. A Bizottság minden évben munkaprogramban határozza meg, hogy a határon áttérjedő hatással bíró árvízvédelmi és belvízvédelmi létesítmények helyszíni felülvizsgálatára mikor kerül sor. Ebben az évben a közös érdekű művek szemlét Románia területén 2023. szeptember 5-7. között, 3 nap alatt hajtottuk végre.

1. NAP

Reggel 8:00 órakor találkoztunk a 6 fős román delegációval a kiszombori határátkelőnél. Az ATIVIZIG részéről Priváczkiné Dr. Hajdu Zsuzsanna a Vízügyi és Öntözési Osztály vezetője, Frank Szabolcs az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály vezetője, Sági János a Szegedi Szakmérnökség vezetője, Versey László a Hódmezővásárhelyi Szakmérnökség vezetője, Mihály Emese tolmács, Bures Péter gépkocsive-

Dorobanti szivattyútelep

zető és Borza Tibor főmérnök vett részt a bejárásán. A közös érdekű árvízvédelmi művek közül megtekintettük a Maros bal parti árvízvédelmi töltés Csanád és Fönlak közötti (1+000-33+000 tkm) szakaszát, valamint a jobb parti töltést Nagylak és Sajtény (7+000-14+000 tkm) között.

A belvízvédelmi művek közül felülvizsgálatra kerültek a végátemelő szivattyútelepek, valamint a Szárazér-Arad belvízi rendszer Iratos és Dorobanti szivattyútelepe, illetve a Dorobanti- és Cigányka- csatornák határszelvényei.

2. NAP

A hagyományoknak megfelelően a középső napon lehetőség nyílik a közös érdekű területeken kívül eső román vízgyűjtőkön található vízgazdálkodási létesítmények megtekintésére. Ezúttal útunk Hunyad megyébe vezetett, ahol a

Csolnakos víztározó

Csolnakos víztározó látogatása történt meg. A Csolnakosi tó (Lacul Cinciș) egy mesterséges tó, Vajdahunyadtól 6,5 kilométerre délre, a Ruszkahavas hegység keleti nyúlványai között található. 1963-64-ben felduzzasztották a Cserna folyót és elárasztottak egy régi települést Csolnakost (Cinciș). A tavat azért hozták létre, hogy a vajdahunyadi vasmű vízellátása biztosítva legyen. A talapzattól a koronaszintig 48 méter magas duzzasztógáthoz 62 ezer köbméter betont használtak fel. A tó vízszintje 27 méternyit is ingadozhat, alacsony vízállásnál láthatóvá válnak az elárasztott házak romjai. A magyar delegáció tagjai érdeklődéssel hallgatták a hazánkban példa nélküli méretekkkel rendelkező vasbeton vízépítési műtárgy építéséről és üzemeltetéséről szóló történeteket.

3. NAP

A harmadik napon szokás szerint a jegyzőkönyvek írása zajlott. A felülvizsgált létesítményekkel kapcsolatos észrevételek, megállapítások mindkét nyelven megfogalmazásra kerültek. Némi nehézséget és főképp időtöbbletet jelentett az

A jegyzőkönyvek aláírása

egyetlen problémás kérdés papírra vetése. Nevezetesen a „Belvízvédelmi csatornahálózat fejlesztése a Maros közös érdekeltégű vízgyűjtőjén – MURESE ROHU-224” című lezárás előtt álló közös projekt helyzete. A magyar részről már

100%-ban megvalósított műszaki tartalommal szemben a vezető partnernél (ANIF Arad) az Arad megyében található „Murese” csatorna illetve az ún. „Összekötő” csatorna rekonstrukciója közben problémák merültek fel. A román fél a jegyzőkönyvben tájékoztatta a magyar felet a projekt állásáról és reményét fejezte ki, hogy a 2024. évi öntözési idénytől a Szabályzatnak megfelelően a vízszolgáltatási tevékenységet újra indítja. A magyar fél kérte a román felet, hogy mindent tegyen meg a projekt mielőbbi zárása és a vízátvétel lehetőségének megvalósítása érdekében.

Összességében a közös érdekű művek idei évi szemléje román területen sikeresen zárult. Az elköszönés szavai (La revedere) most nem teljes egy hónapra szólnak, hiszen a vizontlátás október első hetében, a magyar területen végrehajtandó hasonló szemle formájában fog megvalósulni.

Borza Tibor

Határainkon innen és túl...

A Gyálai-Holt-Tisza rekonstrukciójához kapcsolódó két projekt a Gyálai-Holt-Tisza kármentesítése”, illetve a „Gyálai Holt-Tisza vízgazdálkodási infrastruktúrájának komplex fejlesztése” projekt előkészítési munkálatai 2017. óta folynak. A beruházások beavatkozással érintett holtágszakaszai a Fehérpart, illetve a Fekete-víz. A magyar-szerb közös szakasz a projektek által ugyan nem érintett, de mivel a beruházások alapvető célja a holtág mind a 18 km hosszon történő újbóli ösztényítése, az ökológiailag jó minőségi állapot megteremtése, így a nemzetközi érintettség nyilvánvaló.

A projektek idén nyáron eljutottak abba a megvalósulási fázisba, ahol a projektelemek építése, illetve a kármentesítési beavatkozás lépései is már a helyszínen is látványosan bemutatathatók, illetve megtekinthetők.

2023. június 23-án a Magyar Szerb Vízgazdálkodási Bizottság Fenntartható Vízgazdálkodási Albizottság Szerb Tagozatának elnökszónya, valamint kollégái látogatást tettek Igazgatóságunknál a közös érdekeltégű vízteret is magában foglaló Gyálai-Holt-Tisza beruházásainak megtekintése érdekében. Az ATIVIZIG-et a bejárásán a két projekt vezetője Némethy Tímea és Megyery Tamás, valamint Herceg Árpád szakértő/tolmács képviselte. A találkozó a kedvezőtlen időjárás miatt a Vásárhely Pál teremben kezdődött, ahol a projektfelelősök a beruházások műszaki tartalmáról, az akkori készletügyi állapotáról tartottak vetítéssel egybekötött előadást.

A beruházás kezdeti előkészítési szakasza óta az ATIVIZIG, illetve az ATIVIZIG elnökletével a határvízi albizottságok magyar tagozatai folyamatosan beszámoltak a beruházásokról, illetve azok megvalósításának állásáról a szerb partnereik számára.

Az előadásokat követően, az időjárás is megkegyelmezett a résztvevőknek, így egy helyszíni bejárás keretében ismerhették meg vendégeink a beavatkozások minden eddigi mozzanatát. Szerénytelenség nélkül mondható, hogy a projektek volumene, az alkalmazott kármentesítési technológia lenyűgözte szerb kollégáinkat, melyet mi sem bizonyít jobban, mint a számtalan feltett és megválaszolt kérdés.

A területi szemlét egy minden szempontból kifogástalan estebéd zárta, így a kármentesítés és vízépítési beruházási elemek mellett a munkatársaink megismerhették az igazi helyi nevezetesség, a szegedi halászlé és túrós csusza ízét.

Remélhetően jövőre a magyar-szerb szemlén már a 30 év után ismét eredeti pompájában tündöklő tiszai holtágot tekinthetik meg Kollégáink.

NÉMETHY Tímea

vízminőség-védelmi referens,
Titkárság

2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja és teljeskörűen elvégzi az Igazgatóság környezet- és természetvédelmi szakmai ügyeit
- ellátja a Magyar-Szerb, illetve a Magyar-Román Vízügyi Igazgatóság vezetői feladatait

Személyzeti és munkaügyi hírek

BELÉPŐ DOLGOZÓK

2023. június 17-től 2023. szeptember 22-ig

Borsós Attila István (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Fürdők Ferenc** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Marsi Viktor** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Magyar Kitti** (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Vig Henrietta** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Gercsó Gabriella** (Szegedi Szakaszmerőnkőség), **Opelcz Erika** (Szegedi Szakaszmerőnkőség), **Setényi László Ernő** (Hódmezővásárhelyi Szakaszmerőnkőség)

1 fő Munka Törvénykönyve alá tartozó munkavállaló közalkalmazotti kinevezésre került Igazgatóságunknál:
Kósáné Rácz Katalin (Közigazgatási Osztály)

KILÉPŐ DOLGOZÓK

2023. június 17-től 2023. szeptember 30-ig

Balogné Barna Ildikó (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Borsós Attila István** (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Kónyáné Székési Zsuzsanna** (Szegedi Szakaszmerőnkőség), **Szűcs Szilvia** (Szegedi Szakaszmerőnkőség), **Fürdők Ferenc** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Kurucz Gábor** (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály), **Udvardi Gábor Béla** (Szentesi Szakaszmerőnkőség)

Kitüntetettek

Állami ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából **Lázár Miklós** (Vízrajzi és Adattári Osztály) részére Magyarország köztársasági elnöke Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetéssel adományozott, valamint ugyanezen alkalomból **Nagy Sándor** (Műszaki Biztonsági Szolgálat) Főigazgatói Oklevél elismerésben részesült.

A kitüntetésekhez szívből gratulálunk!

NYUGDÍJBA VONULT KOLLÉGÁINK:

Szanka Józsefné (Szegedi Szakaszmerőnkőség), **Slajchó Tamás** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Vaszca Jánosné** (Szegedi Szakaszmerőnkőség)

„VÍZÜGYES” BABÁK

2023. június 17-től 2023. szeptember 22-ig

► Balogh Endrének (Vízvédelmi és Vízügyi Igazgatóság) 2023. július 14. napján született **Dorka** nevű gyermeke.

Ábrahám Zoltánnak (Vízrendezési és Öntözési Osztály) 2023. augusztus 9. napján született **Boróka** nevű gyermeke.

Tóth Péternek (Szegedi Szakaszmerőnkőség) 2023. szeptember 1. napján született **Anna** nevű gyermeke.

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk a babáknak és szüleiknek!

dr. CSALA Éva

osztályvezető,
Igazgatási és Jogi Osztály

2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- az Igazgatóság egészére kiterjedően általános igazgatási, jogi és humánpolitikai feladatokat végez
- irányítja a jogi, személyügyi, humánpolitikai és iktatóhivatali tevékenységet

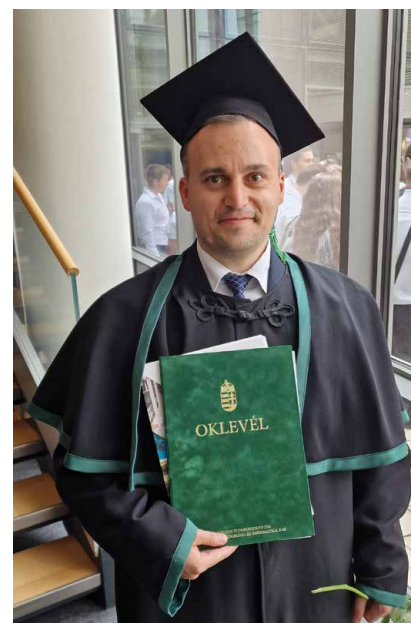

Tanulunk

A nyár során nem tartottunk szünetet a képzésekben. Jelenléti oktatással zajlott Szolnokon a Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán a szakmai gyakorlat. Bár egy része elmaradt a Nyugat-Dunántúli védekezés miatt, de végül azokat is bepótoltuk szeptemberben. Augusztusban és szeptemberben az alábbi képzéseink voltak:

- Vízrajzi ismeretek 28 fő részvételével
- Villámárvíz és dombvidéki vízrendezés 38 fő részvételével
- KRESZ ismeretek felfrissítése 34 fő részvételével
- Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán:
- Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek, örszemélyzet részére 60 fő részvételével

Kedves Olvasó!

Engedd meg, hogy megosszam veled a történetemet. 2020-ban volt egy álmom. Egy olyan álom, amihez nagy elszántság és bátorság kellett, az, hogy folytassam a szakmai tanulmányaimat. Sok helyről kaptam negatív kritikákat, hogy ez nem lehetséges, nem megoldható, az ATIVIZIG nem az önmegvalósítás helye, de én ezt az álmot komolyan gondoltam. Ekkor kerestem fel Dr. Kozák Péter igazgató urat és kértem tőle, hogy segítse megvalósítani az álmomat. Kérésemet nagy kedvességgel meghallgatta és felajánlotta azt, amiben a legkevésbé reménykedtem, a segítségét. Bár egy feltétele volt: egyetemre kell jelentkezni. Fellelkesülve jelentkeztem Magyarország egyik legjobb egyetemére, a Szegedi Tudomány Egyetem Környezetmérnöki szakára, ahová 2021-ben sikeres felvételt nyertem és szeptemberben meg is kezdtem a tanulmányaim folytatását. Az ATIVIZIG nem csak a konzultációs órákra, vizsgák előtti felkészülési napokra és magára a vizsganapokra engedett el, de emellett még a fél éves tandíjaimat is finanszírozta. Ezt a kedves gesztust és segítségnyújtást igyekeztem meghálálni azzal, hogy az egyetemen elért eredményeimnek köszönhetően sikeresen államilag finanszírozott státuszt elérni. Két év tanulás és megannyi vizsga és beadandó dolgozat után, 2023-ban sikeresen megvédtem a

- Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek, műszaki irányítók részére 8 fő részvételével
- Az e-learning képzésekből két ciklus volt, egy június-augusztusi, illetve egy jelenleg is zajlik.

Szép őszi napokat kívánunk mindenkinek!

FEHÉR Ágota Ágnes

oktatási, képzési ügyintéző,
Titkárság

2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- a továbbképzési kötelezettséggel érintett közalkalmazotti állományról és személyes adataikról a nyilvántartás folyamatos vezetése és aktualizálása
- a továbbképzési kötelezettség keletkezésének, megszűnésének, újraindulásának, szünetelésének nyilvántartása

szakdolgozatomat, aminek a címe „A Pitvarosi tározó szerepe és üzemeltetése az Apátfalva-Mező-hegyesi öntözőrendszerben”. A védést követően nem sok idő állt rendelkezésemre az államvizsgára való felkészülésre, de 2023. június 9-én sikeres vizsgát tettem, és így jó eredménnyel zártam az egyetemi tanulmányaimat.

Ez egy hosszú, fáradságos, de eredményes két év volt, ami nem valószínű, hogy valaki nélkül tudta volna meg. Dr. Kozák Péter igazgató úr segítő keze nélkül, amiért én hálás vagyok neki. Emellett köszönetet szeretnék mondani belső konzulensemnek Dr. Barta Károlynak, külső konzulensemnek, osztályvezetőmnek, Priváczki-Juhászné Dr. Hajdu Zsuzsannának és szakágazat vezetőmnek, Vass Bencének azért, hogy olyan sok segítséget nyújtottak abban, hogy a szakdolgozatom elkészülhessen. Köszönet a Vízrendezési és Öntözési Osztályon dolgozó összes kollégámnak azért, hogy támogattak és bíztattak tanulmányaim alatt, és persze azért is, hogy átvállaltak rólam rengeteg VIZEKES ügyet, amit igyekszem meghálálni. Nagy köszönet a családomnak (különösen a húgomnak), akik végig támogattak és segítettek a diploma megszerzésében.

SZIROVICZA Milán

vízrendezési referens,
Vízrendezési és Öntözési Osztály

2015. óta az ATIVIZIG munkatársa

- feltölti, karbantartja, kezeli a vízrendezési, vízhasznosítási művekkel kapcsolatos információs adatbázist
- tevékenységi körében gondoskodik a műszaki objektum nyilvántartás adatainak folyamatos rögzítéséről
- közreműködik az Igazgatóság működési területének vízgazdálkodását érintő koncepciók és tervek elkészítésében

Az előző újságban megjelent kvíz játék sok fejtörést okozott az olvasóknak, de a legfigyelmesebbeket nem tudtuk megvezetni és megtalálták a helyes válaszokat a kérdésekre. **Vidumánszki Tamás** (ATIVIZIG, Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály) kollégánk lett a szerencsés nyertes, akinek ezúton is gratulálunk!

A következő játék azoknak kedvez, akik szeretnek a számokkal bíbelődni, hiszen egy sudokoval készültünk az őszi újságban.

A megfejtés visszaküldhető képként digitalizálva (szkennelve, fotózva stb.) vagy szöveges formátumban.

A helyes beküldők között ATIVIZIG ajándécsomagot sorsolunk ki.

A megfejtéseket névvel és beosztással együtt **2023. november 21-ig**, a vizpart@ativizig.hu e-mail címre várjuk.

A tárgyban kérjük feltüntetni:
Játék 2023/3.
Sorsolás 2023. november 23-án.
A nyertest e-mailben értesítjük.

**Kellemes időtöltést
és sok sikert kívánunk
a helyes megfejtőknek!**

Jogszábfgyelő

QR-kód olvasó programmal pillanatok alatt megnézhetik az adott információkat. A kódolvasó az okostelefonok többségében már megtalálható, de akár ingyenesen is letölthető a mobiláruházakból.

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság lapja

Megjelenik negyedévente

Kiadó:

Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Kapcsolattartó: Kovács Szilvia

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Stefánia 4.
Tel.: 62/599-599, e-mail: vizpart@ativizig.hu

Nyomdai munkálatok:

E-press Nyomdaipari Kft.

Minden jog fenntartva!

F.: ATIVIZIG

6720 Szeged, Stefánia 4.

6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE

SEGED I.

Megyei Postahivatal

6701

NYOMTATVÁNY